ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 814 | Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 1899 ՅՈՒՆԻՍ 18 30 | 21 ՍԷՖԷՐ 1317 | 18 ՀԱԶԻՐԱՆ 1315 | Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 814

"بوزانتیون"
ارمنیجه یومی و سیاسی، فننی، صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
بوزانت كچیان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی باب عالی جاده‌سنده ۲۳-۲۵ نومرولی
دائرۀ مخصوصه‌ده در

20 ՓԱՐԱՅ

Բիւզանդիոն

20 ՓԱՐԱՅ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ
PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab-Ali Djaddéssi, No. 23 _ 25.
CONSTANTINOPLE

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՈՒԽՏ Ի Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ ԵՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Ա.

Արդէն մտադրած էի Ս. Էջմիածին ուխտի գնալ, և տեսնել այն Նուիրական տեղը զոր մեր Ս. Հայրն Գրիգոր Լուսաւորիչ կառուցած է։

Ապրիլ 6ին Տփղիսէ [Ռ. Ն.] ժամը 4ն էր, երկաթուղի նստայ Աղեքսանտրապոլի ճանապարհով երթալու։ Այս գիծ մինչեւ Կարս երկարած է, բայց տակաւին վերջացած չըլլալով, մինչեւ Գարաքիլիսէ կ'երթայ։ Պէտք է այնտեղ իջնել և կառքով երթալ Աղեքսանտրապոլ [Կիւմրի] և անտի՝ Ս. Վայրը։

Տեսայ թէ երկաթուղիէն իջնողներ կ'դիմեն բեռան վակոնները։ Հարցուցի թէ՝ ո՞ւր է, Աղեքսանտրապոլ գացող չկա՞յ որ ընկերանանք։ Ըսին թէ՝ պիտի երթան, բայց քանի որ կանոնաւոր վակոնները չեն բանիր տակաւին մինչեւ Աղեքսանտրապոլ, ստիպուած են անկանոն վակոնով երթալ։ Փոխանակ 8—10 ժամ փայթոնով երթալու, 5—6 ժամէն կ'հասնինք, եթէ յաջողինք վերակացուին սիրտը շահելու, և փոքրիկ վճարով մը կարող ենք երթալ։ [Ամէն տեղ՝ նոյն «փոքրիկ վճար»ի պատմութիւնը։] Ես ալ համակերպեցայ անոնց, և յաջողեցանք։

Մեզ ցոյց տուին մէկ քանի վրան բաց սայլեր, ուր ճանապարհի շինութեան երկաթներ և Թաւփերներ տեղաւորուած էին։ Մենք ալ մեր գոյքերը տեղաւորելով, ելանք նստանք։

Կառախումբը ճամբայ ելաւ իր դանդաղ գնացքով։ Գետերու վրայ ձգուած ընդարձակ կամուրջներէ և մինչեւ անգամ թունէլներէ անցանք։ Առնուազն 5 րոպէ տեւող թունէլներէ անցանք։ Լերան ձիւները նոր հալիլ սկսած ըլլալով, անձրեւի նման ջուր կ'վազէր։ Տեղ տեղ ալ խողովակներէ առատ ջուր կ'հոսէր։ Գիշերուան քնատութիւնն և առաւօտեան ցուրտը բաց սայլին վրայ՝ սկսան նեղել զմեզ։ Արեւի ճառագայթներուն կ'սպասէինք։ Բայց ընդհակառակը, քանի յառաջ գացինք, տեսանք որ սարերուն վրայ ձիւները չեն հալած, և երկու կողմերնիս բարձր սարեր ըլլալով, մէջտեղէն կ'անցնէինք, եւ այն տեղերը ցուրտն աւելի կ'ներգործէր։ Լոգոմոթիֆն ալ շարունակ չէր շարունակեր ճամբան։ կանգ կ'առնէր և ճամբու շինութեան պէտք եղածները կ'յանձնէր, ու կ'ստանար պատրաստուածները, ուրիշ տեղեր փոխադրելու համար։

Ճանապարհին վրայ կ'հանդիպէինք կարգ մը հայաբնակ գիւղերու, և 2—3 ալ Թաթար կամ Թիւրքմէն գիւղերու, որք երկրագործութեամբ կ'պարապին։ Այս գիւղեր թէև ընդարձակ, բայց աղքատիկ են։

Աղեքսանտրապոլին 2—3 ժամ մնացած էր, երբ երեւիլ սկսաւ ընդարձակ դաշտ մը, Արփա չայիրի։ Անցանք մէջտեղէն։ Այս դաշտ կ'նմանի Խարբերդու և Երզնկայի դաշտերուն, բայց անոնց չափ սիրուն տեսարան չունի. վասն զի սոյն երկու դաշտեր իրենց ընդարձակ պարտէզներովն ու ծառաստաններովը կ'գերազանցեն։

Երկու ժամ մնացած, երեւցաւ Աղեքսանտրապոլ, որուն զարդ մը տըւած են քաղաքին հայակապ եկեղեցեաց կաթողիկէները։ Հետաքրքրութեամբ կ'դիտէինք թէ՝ քաղաքը և թէ եկեղեցւոյ զանգակատուները։ Կէս ժամ հետ, կանգ առին մեր բեռան վակոնները, որք փոխանակ պարկերու՝ քառասունի չափ մարդիկ բեռցուցած էին։ Կանանց բազմութեան հոսանք մը դէպի կառախումբը կ'դիմէր, և կառաց շարք մ'ալ եռեւեռուն, փողոցն ամփոփուն մէջ խռնուած։

Ապրիլ 7 Աւետման տօնն էր, և այնչափ բազմութիւն այն առթիւ դուրս թափուած էր։ Նստանք կառք մը եւ մտանք քաղաք, որ կայարանէն քսան րոպէ կ'տեւէ։ Տփղիսէ երկաթուղի մտած միջոցիս, ինձ հետ ընկերացած էր Աղեքսանտրապոլցի Միքայէլ Սարգիսեանց ազնիւ պարոնն, որ իր մեծ եղբօր հիւանդութիւնը դարմանել տալու համար Տփղիս եկած էր, ուր չէին կրցած հասկնալ հիւանդութեան ի՛նչ ըլլալը, և յուսահատ կ'վերադառնայ իւր քաղաք։ Մայիս ամսուն Մոսկուա կամ Պետերսպուրկ երթալով այն տեղաց բժիշկներուն պիտի դիմէին։ Մեզ համոզեց իբր ուխտաւոր Ս. Աստուածածնայ եկեղեցին երթալ, վասն զի քաղաքս օրինաւոր մաքուր հիւրանոցներ չունի։ Համակերպեցանք, մանաւանդ որ ուխտատեղի է։ Հնաւոր տեղերէ սոյն եկեղեցին ուխտի կուգան, Հայք, Յոյնք, Ռուսք և այլք օտարազգիք, և մատաղներ կ'ընեն, և ուխտաւորաց սենեակներ կան հոն։

Եկեղեցւոյն Աստուածածնայ պատկերը կ'ըսուի թէ Ղուկաս Աւետարանչին գծած երեք պատկերներէն մին է, որ Աղեքսանդր Մագիստրոս բերել տուեր է, երբ այս կողմեր մեծ ժանտախտ մը պատահելով, սքանչելի կատարած ընել սկսեր է իր իշխանութեան ժամանակ, և երբ բերեր են, մահը դադրեր է։ Այս պատկերի փոխարէն իր զաւակը դրեր է որ յետոյ ետ դարձնէ և իր զաւակն ազատէ, Բայց մահը վրայ հասնելով երբ մեռեր է զաւակը, այլ եւ չէ վերադարձուցեր, ըսելով թէ Աստուած այսպէս կամեցաւ, Զաւակս ձեզ և պատկերը մեզ։

Եկեղեցին շատ սիրուն շէնք մ'ունի, սեւ քարերէ շինուած, բուն հայկական ձեւով, շինութեան ծախք գացած է 30 հազար րուպլի։ Աճագին կաթողիկէն կանգնեցուած են չորս սիւներու վրայ. եկեղեցւոյ դրան առաջքը խիստ շքեղ զանգակատուն մը ունի լաւ քանդակագործութեամբ, եւ վարպետ ճարտարագործութեամբ։ Նման է անիական հնութեանց աւերակներուն մէջ գտնուած եկեղեցիներուն։ Իջանք եկեղեցի, և սոյն վանքի հոգաբարձու Պ. Աւետիս Տիգրանեան պատուով ընդունելով, լաւ սենեակներէն մին մեզ յատկացուց, և իր տունէն անկողին ալ ղրկելու մարդասիրութիւնն ունեցաւ։ Ինք բուն կարսցի է, բայց ժամանակէ մ'ի վեր այս տեղ հաստատուած է, և կ'զբաղի ոսկերչութեամբ և ժամագործութեամբ, պատրաստ ծախելով։ Պարկեշտ եւ մարդասէր անձ մ'է, եւ քաղաքին երեւելիներէն։

Նոյն օր հանգստացանք, եւ հետեւեալ առաւօտուն պտոյտի ելանք՝ հետաքրքրական տեղերը տեսնելու։ Քաղաքն ունի չորս եկեղեցի, Ս. Նշան, Ս. Փրկիչ, Ս. Աստուածածին եւ Ս. Լուսաւորիչ։ Արժանի է նաեւ՝ յիշել մասնաւորապէս Ս. Փրկչի եկեղեցին, որ հին աւերակ քաղաքին Մայր-Եկեղեցւոյն նմուշն է, եւ աւելի ընդարձակ. խիստ բարձր է գմբէթը, որ եւ ոչ մի տեղ տեսած եմ նմանը՝ թէ՝ ներքին եւ թէ արտաքին տեսքով. և պատերը նոյն տեսակ քարերով քանդակուած են։ Դուրսի չորս կողմի պատերուն վրայ քանդակուած են չորս խորհրդաւոր պատկերներ։ Սոյն եկեղեցւոյ շինութիւնը 15 տարիէն վերջացած է, եւ ծախք եղած է հարիւր հազար րուբլի։ Ս. Աստուածածնայ եկեղեցին արական եւ իգական դըպրոցներ ունի։ Արական դպրոցին ծախքը կ'հոգայ եկեղեցւոյ սնտուկը. իսկ իգական դպրոցն Սրբութեան Երկայնարաբուկ իշխանի կտակած 50,000 րուբլիով, որուն մէկ մասով եկեղեցւոյ դէմ քարաշէն ընդարձակ դպրոց մը շինուած, եւ մնացած գումարով կալուածներ առնուած են, որոց շնորհիւ դպրոցները յառաջադէմ վիճակի մէջ կ'գտնուին եղեր, ունենալով այս երկու դպրոցներ 500 աշակերտ։ Բայց այժմ դժբախտաբար փա՛կ են քաղաքիս բոլոր Հայ դպրոցները։— Ս. Փրկիչ եկեղեցին ունի նոյնպէս ընդարձակ քարաշէն դպրոց մը 9 դասարաններով, եւ իգական դպրոց մը, որ երկուքը 400 աշակերտ կ'ընդունին եղեր։ Այս դըպրոցներուն ծախքը եկեղեցւոյ կալուածներով կ'կառավարուի։ Ասոնք եւս փակ են։ — Ս. Նշան եկեղեցին ունի արական եւ իգական դպրոցներ 400 աշակերտով. ծախքը եկեղեցւոյ սնտուկէն։ Փա՛կ են, փակ։—Լուսաւորիչ եկեղեցին քաղաքին մէկ ծայրն է, բայց չունի դպրոց։ Նոյն տեղւոյն ժամուկները վերեւ յիշուած երեք դըպրոցները կ'յաճախեն եղեր, — որոնք փակ են, և փակ կ'մնան, ըսի՛նք որ դէն։

Այս չորս եկեղեցիներ ունին մէկ առաջնորդական-փոխանորդ վարդապետ մը եւ 37 քահանայ։ Բայց Տփղիսի քահանաներուն պէս գոռոզութիւն, հպարտութիւն, փառքամոլութիւն չունին. պարկեշտ եւ քրիստոնէավայել վարք ունին։ Բո՛ւն հայ քահանայ ասոնք են, ըսելս կուգայ։ Միւսները «մոդայականներ» եղեր են, կարծես Տօն օրերու քարոզները եկեղեցւոյ քահանաները կ'խօսին, ինչպէս Աւետման Տօնի քարոզը խօսեցաւ Ս. Աստուածածնայ քահանայ Տ. Խորէն Հայրը, շատ ճարտասանօրէն բացատրելով, ինչպէս Եսայեայ Մարգարէէն ալ փաստեր բերելով։

Քաղաքս ունի քսաներեք հազար բնակիչ, որոց քսան հազարը Հայ-լուսաւորչական են, հինգ հարիւրը Հայ հռոմէական, իսկ մնացածը՝ յոյն, ռուս եւ այլ ազգ են։ Հայ-հռոմէականները ունին մի եկեղեցի։ Յոյները ունին մի քարաշէն աճագին եկեղեցի, մեր եկեղեցւոյ կաթողիկէներուն նման գմբէթաւոր, եւ երկու եկեղեցի ալ Ռուսները շինած են։(*)

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

(*).—Շար.ն՝ Գչ.ի թուով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Թուղթ Հովուական Տ. Թորոս քահանայի Ջուղայեցւոյ առ [illegible] բնակեալս ի Մանչեստր և ի շրջակայս։

Բ.[*]

Գրքոյկիս մէջ պարզուած տեսութեանց մի քանին քիչ մը չափազանցեալ կ'գտնենք. օրինակի աղագաւ, երբ Տէր Հայրն առած է կարգ անջըրնել կ'ուզէ սա սկզբունքը թէ «Հայուն համար արտաքոյ Հայ. Եկեղեցւոյ չիք փրկութիւն»։ Խղճի ազատութիւնն այնպիսի բան մ'է որուն վրայ, նոյն իսկ յանուն ազգասիրութեան, բռնանալ ներելի չէ, ըստ իս։ Մնաց որ, մեր Եկեղեցւոյ արդի անկերպարան վիճակին մէջ, եկեղեցական օրէնքներուն և կրօնականաց կարգ ու սարքերուն ինչ ինչ բարեփոխութեանց կարօտ ըլլալն ամէն օր կ'զգանք մեզ մեզէն։ Որչափ որ ստոյգ է թէ մեր ազգութիւն իր տոհմային Եկեղեցւոյն շուրջ պէտք է ժողովի՝ երբ Նոյեան տապանի մը շուրջ, միւս կողմէ մեր Եկեղեցին ալ պէտք է որ ժամանակին և հանրային կարծիքին պահանջմանց քիչ շատ համապատասխան վիճակի մը մերձենայ, որպէս զի իր տարօնջատ հօտերն առինքն ձգելու զօրութիւնն ստանայ։

* * Աւելի լայն և խիստ սեփ [original] հայեացք մը կ'տեսնենք Ջուղայեցւոյն «Սէր անձին կամ անձնասիրութիւն» անուն հատուածովը պարզուած տեսութեանց մէջ.

«Տէրունական պատուիրանը՝ «Սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո» Նախ և առաջ կ'ենթադրէ «էր անձին» կամ անձնասիրութիւն [բայց ո՛չ égoïsme մտքով], որոյ չափով և կչռով կ'պահանջուի որ մեր ընկերն եւս սիրենք։ Անձնսիրութեան և անձնուրացութեան քարոզներ խիստ յաճախ կ'խօսուին, այլ դո՛ւն ուրեք կ'լսուի անձնասիրութեան քարոզ։» Այդ Գըլխոյն մէջ շատ լաւ բարոյական հրահանգներ պարզած է Տէր Հայրը՝ Քրիստոնէութեան բարոյականն և աշխարհի ընկերական բարոյականն իրեն հիմ բռնելով, և յիշելով անգլիական առածը թէ Honesty is the best Policy։ [Ուղղամտութիւնը, կամ պարկեշտութիւնը, ամենալաւ քաղաքականութիւնն է։]

Մեր ժողովրդին ամէն դասակարգի մէջ ընկերական բարոյականն ա՛յն աստիճան ինկած է, ստախօսութիւն, իրարու դէմ նախանձ, խարդաւանանք, ուրիշը զրկելու, խաբելու, ուրիշին իրաւունքն ուտելու տրամադրութիւնն ա՛յնքան սովորական դարձած են, որ ստուար—կրօնից առջեւ իրաւցնէ Քրիստոնեայ անուան արատ կ'բերենք։ Առաքելոյն ըսածին պէս՝ «անուն Աստուծոյ հայհոյի վասն ձեր ի մէջ հեթանոսաց», ինչպէս գիտել կուտայ Տ. Հայրը։

* * Տակաւին կրնայինք յիշել ո՛չ նուազ շահեկան ուրիշ նիւթեր որոց վրայ ճառած է Տէր Հայրը. ինչպէս սա խնդիրը թէ՝ ի՞նչ միջոցներ ձեռք առնելու է որ եւրոպական երկիրներու մէջ ցրուած հայ գաղթականութեանց սերունդք չկորսուին, չփճանան ազգութեան համար, ինչպէս եղած և ըլլալու վրայ են շատ տեղեր։ Շատ բանաւոր կ'գտնենք իր առաջարկը թէ օտար հաստատութիւններ յաճախող հայ պատանիք՝ մասնաւոր ժամանակամիջոց մը Նուիրեն հայերէն, տոհմային պատմութիւն և կրօնք ուսանելու՝ իւրաքանչիւր եկեղեցւոյ մօտ գտնուելիք նախակրթարանի մը մէջ։ Գիտենք որ Եւրոպիոյ մէջ գիշերներն անգամ դիւրութիւն կայ մի քանի ժամ այսպիսի օգտակար զբաղմանց հետեւելու։ Միւս կողմէ ո՞վ կայ աւելի յարմար այդ պաշտօնն ստանձնելու Մանչեստրի նոր հայ սերունդին քով քան եթէ մեր համակրելի երէցը, որոյ հովուական կամ առաքելական պաշտօնին ո՛չ թէ հակառակ կամ խոտոր այլ լրումն և պսակ պիտի ըլլար այդ պաշտօնն ալ։ Տեղացի ազգայնոց կ'մնայ առ այդ քաջալերել զինք։ Ո՛ւր էր թէ ամէն եկեղեցեաց մէջ, ամէն տեղ ուր հայ քարոզիչներ և հովիւներ կան, իւրաքանչիւր մշակ Եկեղեցւոյ, ըլլայ եպիսկոպոս, վարդապետ թէ քահանայ, իր ժողովրդեան տեղական պէտքերուն և բարոյական ու հոգեւոր հրահանգութեանց մասին նոյնքան հոգածու ըլլար որքան «Հովուական»ին հեղինակը։ Ո՛ւր էր թէ մեր ժողովուրդն ալ համոզուէր թէ՝ ամուսնացեալ կղերն ալ, երբ արժանաւոր եւ զարգացեալ անձերէ կազմուի, կրնայ միեւնոյն ծառայութիւնն, եթէ ոչ աւելի, մատուցանել իրեն՝ որքան վեղարաւորք և չամուսնացեալք։ Կը վերջացնենք մեր համառօտ տեսութիւնը՝ սոյն տետրին վերծանութիւնն և ուսումնասիրութիւնն յանձնարարելով Բիւզանդիոնի ընթերցողաց, թէեւ չենք գիտեր թէ կ'վաճառուի՞ ի Կ. Պոլիս, և օրինակ ընծայելով զայն մեր գաւառական Առաջնորդաց։

ՀՕՐՈՑ

[*].—Շար. և վերջ երեկի թիւէն։

ՀՆԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ

ՃԱՌ ՏԻԴ. ՈՒՕՇՊԸՐՆԻ

Գ.

Մեր Փիզիքական կարողութիւններն ունին արդարեւ բնական աճում մը, որ արդիւնքն է գոհացման այն ախորժակներու որք բնական են ի մեզ ինչպէս կենդանեաց մէջ։ Կամքի գործութեան չենք կարօտիր ուտելու համար, երբ անօթի ենք, քնանալու համար երբ յոգնած ենք, կամ խաղալու համար երբ պէտք է խաղալ։ Ճշմարիտ է նաեւ թէ ի մասնաւորի քաղաքակիրթ ընկերութեանց մէջ ըստ բաւականին գիտութիւն կ'համբարենք յանգէտս։ Կ'հրահանգուինք առանց մեր գիտութեան։ Կայ նաեւ տարրական աճում մը, որ արդիւնքն է մեր ծնողաց, դաստուաց և ընկերութեան ազդեցութեան առանց մեր փափաքելուն, և յաճախ ընդդէմ մեր կամաց. զոր օր. երբ կառավարութիւնը կ'ստիպէ երիտասարդ մը զինուոր գրուիլ, և զինուորական մարզանաց ենթարկուիլ, երբ մանուկ մը դպրոցական կրթութեան կ'ստիպուի հպատակիլ, կամ երբ ընկերութիւնը կ'թողու որ մէկը սովամահ կորնչի եթէ յօժար չէ աշխատիլ։ Այսպիսի մարզանքներ անօգուտ չեն, և անտարակոյս մասամբ մ'ալ կ'նպաստեն մեր զարգացման, բայց երբեք չեն ազդեր մեր բարձրագոյն կարողութեանց վրայ, ո՛չ ալ ըստ ինքեան կրնան մեր էութեան հնարաւորութեանց իրագործման ծառայել։ Միայն այն ատեն կրնայ արդարեւ մարդ լաւ զինուոր մ'ըլլալ երբ կ'ուզէ ըլլալ։ Ո՛րչափ աւելի անհրաժեշտ է իր կամքը գիտուն մը կամ բարի մարդ մ'ըլլալու համար։ Այս կամաւոր գործունէութիւն կ'պարունակէ յինքեան աւելի քան այն մասնաւոր կամեցողութիւններն որք շատ չեն տարբերիր այն միտումներէն որք կենդանեաց գործունէութիւնը կ'կառավարեն։ Կ'պարունակէ նաեւ ընդհանուր ընտրութիւն մը՝ որ ի նկատի ունի ապագայ և որոշ նպատակ մը։ Ամենքս ալ այսպիսի ընդհանուր ընտրութիւններ կ'ընենք յաճախ, և ուստի դժուարին չէ մեզ ըմբռնել ասոր նշանակութիւնը։ Կ'ընտրես զոր օրինակ բժիշկ մ'ըլլալ։ Այս ընդհանուր ընտրութիւն մ'է որ կը պարունակէ հազարաւոր մասնական ընտրութիւններ, ի գլուխ հանելու համար զայն։ Եթէ յիրաւի կ'նախ բժիշկ մ'ըլլալ, բոլոր միւս մասնական ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան գրեթէ անգիտակցաբար։ Թերեւս պիտի փափաքիս այցելութեան երթալ ծնողացդ՝ բժշկական վարժարան մտնելէ առաջ։ Թերեւս պէտք ունիս մէկ-երկու տարի ուսուցչութեամբ զբաղիլ քիչ մը ստակ շահելու համար, բայց այս բոլոր ընտրութիւններն երկրորդական են և հետեւանք բժիշկ մ'ըլլալու ընդհանուր ընտրութեանդ։ Յայտնի է թէ ընդհ. ընտրութիւններէ ոմանք աւելի բարձր և աւելի բովանդակիչ են քան զայլս։ Բժիշկ մ'ըլլալու ընդհանուր ընտրութիւնն իր մէջ ունի շատ մը ուրիշ երկրորդական ընդհանուր ընտրութիւններ. զոր օր. կ'ընտրես Վիեննա երթալ ուսանելու համար։ Այս ըստ ինքեան ընդհանուր ընտրութիւն մ'է, որ կ'պարունակէ բազմաթիւ մասնական ընտրութիւններ։ Պէտք է դրամ ունենաս, պէտք է որ անցագիր մը ստանաս, պէտք է որ կ'այարանն երթաս, ևն. ևն։ Եւ այս ամէնը պէտք է ընել ի գործ դնելու համար ընդհանուր ընտրութիւնն, որ է մտնել Վիեննայի բժշկական վարժարանը, և այս ալ իր կարգին երկրորդական ընտրութիւն մ'էր միայն քու բժիշկ մ'ըլլալու աւելի ընդհանուր ընտրութեանդ։

Ի՞նչ է մեր համոզում բարձրագոյն բարիքի նկատմամբ։ Մեր այս համոզումէն կախում ունի մեր այն ամէնէն ընդհանուր ընտրութիւնն որ պիտի որոշէ մեր նկարագիրն ու ճակատագիրը, պիտի որոշէ այն չափն որով պիտի կարենանք իրագործել մեր էութեան հնարաւորութիւնները։ Ոչ ոք պիտի ուզէ ուրանալ թէ բարձրագոյն ընտրութիւնն է ընտրել զԱստուած, և բարձրագոյն բարիքն է կատարեալ ու ներդաշնակ իրագործումը բոլոր այն հնարաւորութեանց, զորս Աստուած ստեղծած է ի մեզ։ Այս հնարաւորութիւնները կ'պարունակեն կարողութիւնն Աստուծոյ որդիներ ըլլալու և Աստուծոյ իշխանութիւնն հաստատելու այս աշխարհիս վրայ ճգնելով համոզել մեր ընկերներն որ Աստուծոյ ծառայեն։ Սէր, առաքինութիւն, և բանութիւն և յաւիտենական կեանք, ասոնք ամէնքն ալ մասունք են այս ընտրութեան։ Եթէ ինքզինքնիս և զաշխարհս այնքան լաւ չճանչնայինք, կրնայինք հաւատալ թէ բոլոր մարդիկ այս ընտրութիւնը պիտի ընեն անշուշտ։ Բայց այսպէս չէ, մարդոց մեծամասնութիւնն իրենց բարձրագոյն բարիքը կ'գտնեն իրենց ստորին բնութեան գոհացման մէջ, իրենց ախորժակներուն ու փափաքներուն մէջ, հաճոյքի, հարստութեան, իշխանութեան մէջ, ոմանք սակաւք գիտութիւն ստանալու մէջ։ Չեն մտածեր իրենց բարձրագոյն բնութեան վրայ, և բոլորովին հեռի են իրագործելէ իրենց հնարաւորութիւններ և օգտակար ըլլալէ իրենց նմանեաց։ Նման խոզկաղինին որ գետին կ'իյնայ կաղնիէն, չի ծլիր երբեք. այլ կուր կ'ըլլայ միջատներու, այսպիսի մարդոց վախճանն է յաւիտենական մահ, փոխանակ յաւիտենական կենաց։ Խոզկաղինին յանցանքը չէ իր կորուստը։ Բայց մարդ պատասխանատու է իր ճակատագրին և իր կամքովն է որ կ'դիմէ յաւիտենական մահուան, որովհետեւ խաւարն աւելի կը սիրէ քան զլոյս։

Հոս կ'հասնինք այն գլխաւոր կէտին զոր իմ փափաքս է տպաւորել ձեր մտաց վրայ այսօր.—

Ո՛չ ոք երբէք կրնայ քարոզել աւելի քարոզ քան իր քարոզութեան ընդհանուր ընթացքը, ո՛չ ոք աւելի քարոզ՝ քան զոր կը կեայ քարոզել։

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ազգային պարտքը.—Ազգային պէտքերն.—Պարտուց քարքման յանձնաժողովը.—Իզմիրէ Վիլայէթէն տարօրինակ հրահանգները.—Իզմիրի պատոնը.—«Բիւզանդիոն» եւ Իզմիրցիք։

ԻԶՄԻՐ. 15/27 Յուն.

Շատեր կ'յուսային որ այս շաբաթ Պարտուց բարդման [ես այսպէս կը գրեմ] Յանձնաժողովը գումարուելով խնդիրը կ'կարգադրէ, բայց բնաւ ձայն ձուն չելաւ, եւ կարծեմ թէ խնդիրը ջուրն ինկած է։ Ես չեմ ճանչեր ջոջ մը որ յանձն առնու մէկ քանի հարիւր ոսկի փոխ տալ 100ին 3 տոկոսով. թէպէտ Ազգին փոխ տրուած գումար մը ամէն երաշխի ապահով է։ Երկու տարիէ ի վեր այս խնդիր կը ծեծուի եւ դեռ որոշուած չէ թէ փոխառութի՞ւն պէտք է ըլլայ թէ նուէր. հարիւրին քանի՞ տոկոս պիտի յատկացուի, կամ ի՞նչ երաշխաւորութիւն պէտք է ցուցուի։ Տեսանք Սրբազանը. շատ վշտացած էր յանձնաժողովին ֆիասքոյին, բայց դեռ կ'յուսար. ես, ի՞նչ մեղքս պահեմ, յոռետես եմ եւ չեմ յուսար։ Ըստ իս ամենէն յարմար, ամենէն կարուկ միջոցն է 10 և 5 ոսկինոց 100ին 3 տոկոսով պարտաթուղթեր շրջաբերութեան հանել. հարկաւ Իզմիրցիներէն շատերը պզտիկ գումար մ'ըլլալուն մէջ մէկ կամ երկերկու հատ կ'առնուն եւ աչքերնուն ալ չերեւիր։ Բայց այս առաջարկին ընելով, չեմ ուզեր որ մէկ—երկու տարի ալ ասոր վրայ վիճեն եւ ժամանակ անցընեն, ինչ որ պիտի ընեն, թո՛ղ ընեն ժամ առաջ. մեզ գրելու յոգնութենէն կ'ազատին, ժողովուրդն ալ կարդալու ձանձրոյթէն կ'ազատի։

* * Պոլսոյ թերթի մը թղթակիցը գրած էր թէ Բիւզանդիոն «քօֆթի» մ'րրած է Իզմիրի Ազգ. Հոգաբարձութեան հրաժարիլն իմացնելով, և խիլ մը անտեղի դիտողութիւններ ըրած էր Մանկապարտէզի վարչութեան դէմ։ Կ'երեւի թէ այդ օրաթերթին թղթակիցը, սրամիտ երեւելու մարմաջով, Բիւզանդիոնէ սովրած «քօֆթի» բառը գործածելու առիթն ունեցած է, եւ առանց տեղեկանալու, առանց քննելու հարցնելու, ինք ելեր «քօֆթի» մը կ'նետէ։ Հոգաբարձութիւնն իր հրաժարականը տուած է, ասիկա գաղտնիք բան մը չէ, եւ ամէն մարդ գիտէ Իզմիրի մէջ. եւ եթէ Պ. Թղթակիցը մեզի չի հաւատար, կրնայ Ազգ. Դիւանատունը դիմել և աչքով տեսնել հրաժարականը. բայց թէ Քաղաք. Ժողովը վերջէն Հոգաբարձութենէն խնդրած է որ իր պաշտօնը գործել շարունակէ, ասկէ չհետեւիր թէ մեր տուած լուրը «քօֆթի» է։

* * Մանկապարտէզին գալով՝ կ'ըսէ թէ ի՞նչ երեսով հանգանակութիւն պիտի ընեն շէնք մը շինելու համար, քանի որ Մանկապարտէզն Ազգ. հաստատութիւն մը չէ և թէ միայն 15 ձրի կ'պահէ են.— Թէ Մանկապարտէզն Ազգ. հաստատութիւն մ'է կամ ո՛չ, այս մասին ուրիշ առթիւ գրած եմ և չեմ ուզեր դարձեալ կրկնել. միայն թէ Պ. Թղթակիցն հոս ալ կ'ուզէ իրերը խեղաթիւրել, երբ կ'ըսէ թէ Մանկապարտէզը 15 ձրի ունի։ Մանկապարտէզն ո՛չ թէ 15 այլ 55 ձրի ունի. կ'իմանա՞ք, ձեր ըսածին եռապատիկէն աւելի, և եթէ ասկէ աւելի չունի, պատճառը սա է որ տեղը չի ներեր, և վաղն եթէ շէնքը շինուի, աւելի շատ ձրիներ պիտի ընդունուին հարկաւ։ Հանգանակութիւնն ալ ապահով եմ որ կատարելապէս պիտի յաջողի, վասն զի ժողովուրդը Մանկապարտէզին արժանիքը լաւ կ'գնահատէ։ Երկսեռ վարժարաններու հարցաքննութիւններն սկսած են Յունիս 9ին և կ'շարունակուին ու պիտի վերջանան Յունիս 24ին։

* * Յունիս 14ին Հայկազեան վարժարանի տօնախմբութիւնը կատարուեցաւ մեծ հանդիսիւ։ Մելքիսեդեկ Սրբազան ազդու բանախօսութեամբ Ազգ. դաստիարակութեան օգուտները պարզեց և յորդորեց որ ծնողք իրենց զաւակները փոխանակ օտար դպրոցներ ղրկելու Ազգ. դըպրոցները ղրկեն, որոց վիճակը, յարեց, թէպէտ գոհացուցիչ չէր ատեն մը, բայց երթալով կ'բարւոքի։

* * Բիւզանդիոնի և Անդրկամուրջի թերթի մը մէջտեղ յարուցած պայքարի մասին, բարեկամներէս մին սա իրաւացի դիտողութիւնն ըրաւ. «Երբ Քէչեան էֆ. «Արեւելք»ի խմբագրապետն էր, միշտ ախորժակով կ'կարդայի իր բոլոր գրածները, ինչպէս որ այսօր ալ նոյն ախորժակով կ'կարդամ Բիւզանդիոնը, վասն զի կ'սիրեմ անոր ժողովրդական սահուն ոճը, այն ինչ՝ այն ատեննուան «Արեւելք»ի միւս աշխատակիցներուն թէ՝ ոճը, թէ կարծիքները կարծես իրարու հրացան կը քաշէին, ա՛յնչափ տարբեր էին իրարմէ. վերջապէս Բաբելոնեան աշտարակ մ'էր։ Եթէ Նուպար փաշայի կենսագրութիւնը,—որու նմանն ու ոչ մէկ թերթի մէջ կարդացինք— Քէչեան էֆ. փոխանակ Բիւզանդիոնի մէջ գրելու «Արեւելք»ի մէջ գրած ըլլար, արդեօք այն թերթ ո՞րչափ պիտի փառաւորուէր, եւ միթէ պիտի ըսէ՞ր թէ «Հոլլենտքէն առնուած է, այս ինչէն քաղուած է, կամ այն ինչէն օրինակուած է»։ Հետեւաբար «Արեւելք»ի գրածները գծուծ խմբագրանքներ են միայն։»

* * Հունձքերն առատ են այս տարի։ Թէպէտ կ'ըսուի թէ տեղ տեղ ալ վնասուած են անցեալ շաբթուան յորդ անձրեւներէն. բայց թուզի բերքին համար իրազեկ անձեր կ'գուշակեն թէ 35—40,000 բեռ պիտի ըլլայ, այն ինչ անցեալ տարի միայն 12,500 բեռ եղած էր։

* * Կ'յիշէք Ռոտոսդոյի Իսլամ պատանները։ Իզմիրցի մը՝ Պ. Հայրապետ Շահում, աւստրիական հպատակ, Ռոտոսդոյի ժառանգական խնդրոյն պէս բան մ'ալ իրեն պատահած էր, եւ օսմանեան հպատակներն ալ հաւասար բաժին առած էին։ Բիւզանդիոնի մէջ այս լուրը կարդալուն պէս փաստաբանի մը հետ Ռոտոսդո գացած էր։ Յունիս 16ին խնդիրը պիտի լմննայ Պոլիս, աւստրիական դեսպանատան մէջ, եւ ամէն ժառանգորդներն ալ իսլամ պատաններէն պիտի խածնեն իրենց բաժինը, կարեւոր մաս մ'ալ Պ. Հայրապետ Շահումի և իր փաստաբանին գալով։ Պ. Հայրապետ Շահում երբ ստակները գանձէ. քանի որ այս լուրը Բիւզանդիոնէ իմացած է, իր երախտագիտութիւնն յայտնելու համար մտադիր է մշտնջենաւոր երեք օրինակ Բիւզանդիոն բաժանորդ գրուիլ աղքատիկ տեղերու համար։ Յաջողութիւն կը մաղթեմ։

* * Բարեկամներէս մին, որ Ազգային գործերու մէջ շատ մտած եղած է, հետեւեալ պիւտճէն յանձնած է, որու թուանշանները թէպէտ վեր ի վերոյ բայց մօտաւորապէս թուանշաններ են, և որոց ճշտութիւնը կ'երաշխաւորէ։

ՄՈՒՏՔ

Կալուածք	280,000 Ղ.
Եէր իճարէ	10,000 »
Վարժարաններու թոշակ	15,000 »
Բանկալ	20,000 »
	325,000 »

ԵԼՔ

Կալուածական տուրք	50,000 »
Տոկոս	60,000 »
Նորոգութեան ծախք	30,000 »
Ապահովագրութեան	10,000 »
Հիւանդանոց	40,000 »
Վարժարանք	130,000 »
Հաւաքիչ	5,000 »
	325,000 »

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

ՄՈՒՏՔ

Ինթիքալիէ	15,000 Ղ.
Գերեզմանատուն	8,000 »
Կնիքի հասոյթ	6,000 »
Հրաման	1,500 »
Անցագրի	1,500 »
Ազգային տուրք	20,000 »
	52,000 »

ԵԼՔ

Առաջնորդարան	12,000 »
Դիւանապետ	10,000 »
Հաշուակալ	7,500 »
Բարապան	3,500 »
Գործակատար	3,500 »
Դիւանատուն	5,000 »
Հաւաքիչ	5,000 »
Ջանազանք	5,500 »
	52,000 »

ԱԶԳԻՆ ՊԱՐՏՔԸ

Այլ և այլ անձանց	5,500 Ոսկի
Անվճարելի պարտք Թագլոր փաշա	900 »
Աղքատանոց	650 »
Քահանայից մշտնջենաւոր	850 »
Սպարթալեան	700 »
	8,600 »
Կալուածական տուրք	1,300 »
	9,900 »

ԹՂԹԱԿԻՑ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ԳՈՐԾԵՐԸ Ի ԹՐԱՆՍՎԱԼ. — Անգլիական կառավարութիւնը փութոյ պնդութեամբ կ'շարունակէ իր պատրաստութիւնները Թրանսվալի դէմ։ Զօրավար Սըր Ռըտվըրս Պուլլըր Լորտ Քիչնըր և Սըր Իվլին Ուտտ երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցան պատերազմական պաշտօնատան մէջ։ Նորթէմբըրլի, Սըֆէքսի և Ուէսդ-Եօրքի զօրագունդերը, Քամէրոնի Սկովտական գունդերն հրաման ընդունեցին պատրաստ ըլլալ վայրկեանէ վայրկեան մեկնելու։ Նոյն հրահանգները տրուեցան 22րդ և 41րդ գումարտակներուն։ Բորդսմութի հետեւակազօրաց 2րդ վաշտին հրաման զրկուեցաւ մեկնելու պատրաստ ըլլալ։ Ուտեստով և ռազմամթերքով բեռնաւորեալ փոխադրանաւեր Անգլիայէ մեկնեցան ի Բարբէյոս։ Ամենամեծ գործունէութիւն կ'տիրէ Օլտըրշօդի բանակատեղւոյն մէջ։

—Բրեդորիայէ եկած լուրերն ալ կ'հաստատեն թէ Քրիւկէր նախագահ որոշած է դիմադրել ոտն առ ոտն եւ բնաւ տեղի չտալ։ Իր կողմէ վերջին զիջում ըլլալով, արտօնեց որ ոսկերեր գաւառներուն օտարականք վեց երեսփոխան ընտրեն Թրանսվալի Ազգ. Ժողովին համար։ Սըր Ալֆրէտ Միլնըր Պլէօմֆոնդայնի տեսակցութեան ատեն 12 երեսփոխան կ'պահանջէր նոյն գաւառներուն համար։ Այս կէտին վրայ թերեւս համաձայնութիւն մը կարելի ըլլայ, բայց միւս կէտերուն վրայ անկարելի է։ Պօէրները կ'շարունակեն իրենց միտինկները Քրիւկէր նախագահին քաղաքականութեան ոյժ տալու համար։ Թրանսվալի պատերազմական նախարարութիւնն որ ասկէց առաջ 25 արագաձգարուած թնդանօթ ապսպրած էր Էսէնի Քրուբի տունէն, 7 նոր խոշոր թնդանօթներ ալ ապսպրեց բերդերու համար։ Մօրնինկ Բոստ, Օրանժի պետութեան պատերազմական պատրաստութեանց վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ' քանի որ Պօէրներուն կողմը կ'բռնէ, այդ պետութիւնն ալ Թրանսվալի բախտակից պիտի ըլլայ, երբ պատերազմ սկսի։

ՍՈՒՏԱՆԻ ԷՄԻՐԸ. — Սուտանցի պետին վերջին պարտութեան վրայ հետեւեալ պաշտօնական զեկուցումը հաղորդուած է Գահիրէէ. Էմիրն յունիս 5ին Շէրքէլէէ մեկներ է 3,000 հոգւով։ Պէլուլայի ճամբուն վրայ Դաւկալաներն իր վրայ յարձակեցան եւ ձեռք ձգեցին անոր միակ թնդանօթը։ Էմիրն ու իր մարդիկ խեղճ վիճակի մէջ էին, ո'չ ուտելիք ունէին ո'չ ռազմամթերք։ Հասմէն Մորնինկ Լիտըրի ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Իտալիոյ ափրիկեան գաղթավայրին կառավարիչը կ'հեռագրէ թէ Էմիրը գերի բռնուեր է անգլօեգիպտական զօրքերէն։ Այս լուր չի հաստատուիր։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Նախարարապետ Զօր. Բէլլու Երեսփ. Ժողովոյ ներկայացուց արքայական հրամանագիրը քաղաքական տնօրինութեանց վերաբերեալ, յայտարարելով թէ միակ միջոցն էր այս Իտալիոյ ներքին անդորրութիւնը պահպանելու և վախճան մը տալու այն կացութեան զոր թէ' Երեսփ. Ժողովն և թէ կառավարութիւնը չեն արտօներ։ Նախարարապետը խնդրեց որ կարելի եղածին չափ շուտով խորհրդակցութիւն կատարուի և հրամանագիրն յանձնաժողովոյ մը զրկուի վաւերացուելու համար։ Պոնէքքի, Պրանքա, Նօչիդօ, Կալլօ և Ֆօրդիս երեսփոխանք հրամանագրին հակառակ խօսեցան, ըսելով թէ սահմանադրութեան բռնաբարում մ'է այն։ Ֆրանքէդդի և Սօննինօ ի նպաստ խօսեցան ահագին աղմուկի մը մէջ։ Քօլօմպօ երեսփոխան յայտարարեց թէ կառավարութեան գործը դիւրացնելու համար միայն պիտի քուէարկէ ի նպաստ հրամանագրին։

ՏԻԿԻՆ ՏՐԷՅՖԻՒՍ նախընթաց օր Ռէնն ժամաներ է առանց դէպքի։

ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՍՊԱՆԻԱ. —Ամսոյս 26ին ծագած խռովութիւնք կը շարունակուին. Խանութները գոց մնացած են։ Երեւունի չափ մարդիկ ձերբակալուեցան։ Խռովարարներուն յարձակմանց պատճառաւ, զօրքերն ստիպուած են կրակ ընել։ Կըրնատայի, Պուրկօսի և Լօկրօնեի մէջ ալ խռովութիւններ ծագած են։ Վալէնսի մէջ զինուորական վարչութիւն հաստատուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ գահաժառանգ իշխան Կոստանդին Քոբէնհակ գացեր է։

ՌՈՒՍԻՈՅ հանգուցեալ Աղէքսանդր Գ. Կայսեր յիշատակարան մը կանգնելու համար հաւաքուած գումարն յունիս 13ին 1 միլիոն 865,573 րուպլ էր։

ՃԻՊՈՒԹԻԻ մէջ երկու արաբ աղջիկներու դիակները գտնուած են աղբիւրի մը քով։ Ասոնք կ'պատկանէին Հապըրուալ ցեղին որ միշտ կռուոյ մէջ է Իսաներուն հետ։ Երկաթուղւոյ գործաւորներուն դէմ ալ անպակաս են այսպիսի յարձակումներ, թէեւ ցեղապետներն, որոց երկրին մէջէն կ'անցնի երկաթուղւոյ գիծը, կ'ջանան յանցաւորները գտնել ու պատժել։ Երկաթուղւոյ շինութեան աշխատութիւնք առաջ կ'տարուին մեծ գործունէութեամբ։ Գործաւորաց անկարգութեան կարծեցեալ լուրերն օտարականաց կողմէ կ'չերիւրուին։ Ճիպուդիէ մինչեւ Օպօք Ֆրանս. ընդծովեայ պարանն ատենէ մը ի վեր աւրուած է դժբախտաբար։ Ճիպուդիցիք ջերմագին կերպով կ'խնդրեն որ նորոգութիւնք կատարուին շուտով։ Հապէշաստանի Ֆրանս. դեսպան Լակարտ Ատիս Ապապայէ մեկնեցաւ ի Ճիպութի ուր կ'ժամանէ ամսոյս վերջը։ Մարշան հրամանատարի մեկնումէն ետք, անոր կարավանին մասնակցող բոլոր կենդանիներն աճուրդով ծախուեցան։ Ջորին, որուն վրայ հեծած էր հրամանատարը, 210 Ֆրք.ի ծախուեցաւ. Միւսներն 50 էն մինչեւ 180 Ֆրք.ի։ Այս գիները բաղդատաբար նշանաւոր են, զի նոյն կենդանիները չափազանց յոգնած ըլլալով, բանի մը չեն ծառայեր։ Օպօքի կառավարութիւնն որոշեց մաքրանոց մը շինել Հէրօն կղզիին մէջ, որպէս զի առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուին Եգիպտոսի մէջ ծագած ժանտախտին դէմ։

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԸ ԿԱՐԾԻՔԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՎՐԱՅ. - Նիւ-Եօրք Հէրալտ կ'հրատարակէ իր թղթակիցներէն միոյն տեսակցութիւնը Սէն Բօլի արքեպիսկոպոս Տ. Այրլէնտի հետ, որ Բարիզէն Լոնտոն մեկնեցաւ Հանրապետութեան Նախագահ Լուպէի կողմէ ընդունուելէն ետք։ Թղթակիցն հետեւեալ հարցումն ըրեր է արքեպիսկոպոսին. — «Ի՞նչ է ձեր կարծիքը Ֆրանսայի քաղաքական կացութեան վրայ, բայց ոչ իբրեւ եկեղեցական և ֆրանսասէր, այլ պարզապէս իբրեւ ամերիկացի»։ «—Նախ, պատասխանեց է Արքեպիսկոպոսը, հակառակ առերեւոյթ նշաններու որք կըրնան մոլորեցնել օտարականը, ինձ կը թուի թէ Հանրապետութիւնը հաստատ հիմեր ձգած է Ֆրանսայի մէջ։ Կարելի է որ հանրապետական գաղափարներն անհաճոյ թուին քանի մը դասակարգերու, բայց անոնք արմատացած են ժողովրդեան սրտին մէջ։ Անցեալ շաբթուան դէպքերը բացայայտ ապացոյց էին ասոր։ Հակառակ ճգնաժամին և հակառակ ամբողջ ազգն յուզող դատի մը անլոյծ մնալուն, հանրային գործոց ընթացքը խանգարուած չէ։ Ասիկա հանրապետական վարչութեան զօրութիւնը ցոյց կուտայ» Այրլէնտ արքեպիսկոպոսն յետոյ բաղդատութիւն մը կ'ընէ Ֆրանսայի և Ամերիկայի սահմանադրութեանց վրայ և ժողովրդէն ընտրուած Նախագահ մը գերադաս կը համարի Ծերակոյտի և Երեսփ. Ժողովոյ կողմէ ընտրեալ Նախագահէ մը։

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐԻ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.—Ֆէլիքս Լօրէնս, կալուածատէր ի Միրանտ (Ֆրանսա) ինքզինքը սպաններ է, գնդակի հարուած մը ուղղելով իր կուրծքին։ Անձնասպանն ամուրի էր և 50 տարեկան կար։ Ունէր հարստութիւն մը որ մէկ միլիոնի կ'հասնէր։ Անձնասպանութեան շարժառիթն էր անբուժելի հիւանդութիւն մը։

ՖԻԼԱՏԷԼՖԻՈՅ մէջ առեւտրական ցուցահանդէս մը կազմակերպուեցաւ տեղւոյն Առեւտրական Թանգարանի վարչութեան նախաձեռնութեամբ։ Բէնսիլվանիոյ քաղաքն ու կառավարութիւնն 3 միլիոն Ֆրք. քուէարկեցին այս ցուցահանդէսին համար, որ մեծ կարեւորութիւն մը պիտի ունենայ միջազգային տեսակէտով։

ՄԵՆԱՀՄՈՒՏ ԽՄԲԱԳԻՐ ՄԸ.—Ֆըրանս. թերթ մը որ Մարսիլիոյ մէջ կ'հրատարակուի և Արուեստահանդէսներու վրայ կ'խօսի, իր վերջին թիւերէն միոյն մէջ քաղաքական կացութիւնը վերլուծող խմբագրական մը գրած է, ուր հետեւեալ տողերը կը կարդանք.—«. . . Թրանսվալի գործերը տակաւին վերջանալու երեւոյթ չունին, զի համաձայնութիւն չգոյացաւ Նախագահ Քրիւկէրի և Անգլիոյ պատուիրակ . . . . Մ. Պլէօմֆոնդայնի միջեւ»։ Ի՞նչ կ'ըսէք այս խմբագրին հմտութեանը։ Կ'երեւի թէ ճարտասանական վարպետ ձեւ մը գործածել ուզեր է պարունակողը պարունակեալին տեղ առնելով, զի, ինչպէս գիտէք, Սըր. Ալֆրէտ Միլնըր Պլէօմֆոնդայնի մէջ կ'գտնուէր Նախագահին հետ իր բանակցութեանց միջոցին։

ՍՈՒՏԱՆ.— Բնիկ Սուտանցիներու 13րդ գունդին հրամանատար հազարապետ Մաքս և հազարապետ Քաբըր, որք վերջերս պաշտօնով Սօպադի գաւառին մէջ էին, ուսումնասիրած են զՍօպադ։ Հազարապետ Քաբըր գետէն վեր ելաւ մինչեւ 280 մղոն։ Ծարդ Եւրոպացւոց կողմէ խուզարկուած ամենաբարձր կէտն էր Նասէր, բայց Մաքս հազարապետ այս կէտէն 100 մղոն ալ վեր ելաւ։ Նասէրէն 22 մղոն անդին, ուր զօրաւոր ամրոց մը հաստատուեցաւ, Մաքս հազարապետ երեւան հանեց նաւարկելի գետ մը որ հարաւէն կ'հոսէր։ Ինքն ու հազարապետ Քաբըր այդ գետը խուզարկեցին մինչեւ 108 մղոն, ուր գետը կ'անհետի և ծանծաղ լճակ մը կը ձեւանայ։ Հազարապետ Մաքս կ'ըսէ. —«Նասէրէն 30 մղոն անդին գտայ գեղեցիկ և ընդարձակ գետ մը որ հարաւէն կ'թափի։ 108 մղոն վեր ելանք այդ գետէն, որ ի վերջոյ ծանծաղ և աննաւելի լճակ մը ձեւացաւ»։ Տեղացիք այդ գետին Բիպօր կ'ըսեն, և հաւանաբար հին աշխարհացոյց քարտէսներուն վրայ Ճուպա անուամբ նշանակուածն է։ «Այս գետը խուզարկելէ ետք, կ'շարունակէ Մաքս, վերադարձանք ի Սօպադ, որմէ վեր նաւեցինք 282 մղոն, բայց հոն ալ չկրցանք տեսնել հորիզոնին վրայ Հապէշական բլուրները, թէեւ բացայայտ էր որ գետն այդ բլուրներէն կ'հոսէր։ Այս գետ [Սօպադ] պէտք է նաւարկելի ըլլայ իմ կարծիքով մինչեւ 400 մղոն տեղ Սպիտակ Նեղոսէն սկսեալ, տարւոյն ութ ամիսներուն մէջ։ Բայց երբ գետին ջրվէժներուն հասանք, ստիպուեցանք ետ դառնալ։ Վերին Սօպադի և Բիպօրի վրայ մէկ ցեղ կայ միայն — Նուէրս կոչուած ժողովուրդ մը։ Մայլեն ,առեւտուրի փափաք չունին և զիրենք շահագործողներուն անձնատուր կ'ըլլան յօժարակամ։ Բոլորովին մերկ են, թէ' արք թէ' կանայք։ Վերջինները սակայն կ'կրեն միայն իրենց մէջքին շուրջ նեղ ժապաւէն մը, որ այծու մորթէ շինուած է։ Ֆիզիքապէս գեղեցիկ ցեղ մ'է։ Նասէրի մօտերը կ'գտնուին այս սեւ ցեղէն գրեթէ 20,000 հոգի։ Երկշոտ են, սպիտակ և գեղին մարդիկներէն աւանդական սարսափ մ'ունին։ Անոնք կ'կարծեն թէ ամենքը կ'զբաղին գերեվաճառութեամբ կամ Պաշը-Պօզուքներ են, Սըր Սամուէլ Պէյքըրի նկարագրածին պէս։ Այր, կին, տղայ ամենքն ի միասին կ'ապրին բոլորշի հիւղակներու մէջ՝ լաւ շինուած պատերով և յարդածածուկ կոնաձեւ տանիքով։ Կահ կարասի չունենին. կ'պառկին երկու-երեք ոտք խոր բարակ փոսերու մէջ։ Հիւղակին մէջտեղը միշտ կ'վառի խարոյկը, գիշեր ատեն մանաւանդ մժղուկներն հեռացնելու համար։ Կրօնական հաւատալիք չունին. իրենց կախարդ-բժիշկներու ազդեցութեան ներքեւ են։ Անոնց բնակած հողն յոյժ բեղմնաւոր է, թէեւ առ այժմ արտադրելու արժանի բան մը չի բուսնիր։ Պէտք է փորձեր կատարուին գիտնալու համար թէ ինչ կրնայ արտադրել։ Պէտք է բնիկներն աշխատութեան յորդորել առանց զանոնք գերի ընելու, ինչ որ սոսկում կ'ազդէ իրենց։ Եւ դիւրին է ասիկա, բաւական է որ անոնց վստահութիւնը գրաւենք, եւ ապացուցանենք թէ մեք եգիպտական կառավարութեան ներկայացուցիչներն ենք, և շատ կ'տարբերինք իրենց նախկին կառավարիչներէն։ Վերին Սօպադէ և Բիպօրէ մինչեւ Խարթում կանոնաւորապէս նաւարկելի ճամբայ մը կայ, 800 մղոն հեռաւորութեամբ։ Սօպադ գետ կ'հոսի ընդարձակ դաշտերու մէջէն։ Սպիտակ Նեղոսէն մինչեւ Հապէշական և Կալլա բլուրները։ Գետին մէջ բնաւ բլուր կամ խորտուբորդութիւն չի տեսնուիր։ Ամէն կողմ հարթ հաւասար։ Կլիման ախորժելի է Նոյ.էն մինչեւ Ապրիլ, գիշերները ցուրտ, ցերեկները զով, և այս միջոցիս մժղուկները չեն խայթեր։ Գետեզերքը լի է եղէգներով, գետն ալ լի է ձուկերով, կոկորդիլոսներով։ Տեսայ բազմաթիւ փիղեր և ընձուղտներ։ Կան բազմաթիւ խումբեր կովերու եւ այծերու։ Բնիկները մեծ հարստութիւն կ'նկատեն զայս։ Բնաւ չեն ծախեր զանոնք։ Մարդու մը ընկերային և կնոջ մը ժառանգական արժէքը կը կազմեն կովերու և այծերու հօտերը։ Դրամ չունին, ո'չ ալ փոխանակութեան դրութիւն։»

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՑ ՄԷՋ. — Անցեալ օր գրեցինք թէ Փիլիպպեանք սպաննեցին բնիկ Ֆրանսացի մը, Տիւմառէ, որ ի դիմաց Մանիլայի օտարականներուն, ապստամբաց բանակատեղին գացած էր սպանիացի գերիներուն ազատութեան համար բարեխօսելու։ Պարոն Տիւմառէ 18 տարիէ ի վեր Եւրոպայէ բացակայ էր։ 20 տարեկան հասակէն խումբ մը մարդոց հետ Ովկիանիա գնաց, հոն կղզեխմբի մը մէջ նոր ձեւով իշխանապետութիւն մը կազմելու և զարգանալու համար։ Ծրագիրը չյաջողեցաւ, և Տիւմառէ բոլորովին անկուսի վիճակի մէջ Մանիլա ելաւ։ Բիչ ատենէն լաւ կացութիւն մը ձեռք ձգեց հոն. և օտարականներուն մէջ բարձր դիրք մ'ունեցաւ։ Իր սպանութիւն Ակինալտոյի դէմ գրգռած է Մանիլայի բոլոր Եւրոպացիներուն հակառակութիւնը։ Մանիլայէ կ'հեռագրուի թէ Ֆիլիբբինեաններն երկու Անգլիացի բանտարկած ըլլալով Սամար կղզիին մէջ, անգլիական կրաֆդըն մարտանաւ Սէպուէն նոյն կղզին գնաց և սպառնաց ռմբակոծել, և ասոր վրայ ապստամբք փութացին ազատ արձակել իրենց գերիները։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Ռուս կայսրութեան բոլոր բանտերուն վիճակին վրայ կեդր. Վարչութեան մատուցած տեղեկագրէն կ'երեւի թէ 1897 և 98 տարիներուն ի Սիպերիա աքսորականք 20,056 հոգի են, որոցմէ 894ը կին։ Իրենց ազատ կամքով աքսորուած ընտանիքներուն ընկերացող արուներու թիւն է 4,053, իսկ էգերուն թիւն 3,887։ Ի Սիպերիա տաժանակիր աշխատութեանց դատապարտուողներն են թուով 2,623, որոցմէ 167ը կին։ Այս դատապարտեալներուն յօժարակամ ընկերացած են իրենց ընտանիքներէն 209 արու և 155 էգ։ Տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ կեդր. Սիպերիոյ երկաթուղւոյ կառքերն անբաւական են բոլոր վաճառքներուն փոխադրութեան համար, եւ շատ մը վաճառք կայարաններուն մէջ կ'սպասեն։ Ճամբաներու եւ Հաղորդակցութեանց նախարարութիւնն որոշած է աւելցնել բեռնաբարձ վակոններուն թիւն և կարելի եղածին չափ փութացնել վաճառքներուն փոխադրութիւնը։ Վետտամօդի կ'ծանուցանէ թէ ի մօտոյ խնայողական դրամատուններ պիտի հաստատուին սիպերիական երկաթուղւոյ կայարաններուն մէջ, եւ այդ դրամատանց վարչութիւնն ալ պիտի յանձնուի երկաթուղւոյ պաշտօնէից։ Ֆինլանտայի Մերակոյտն որոշեց նոր երկաթուղի մը շինել Ուլէպօրիէ մինչեւ Թօրնէա։ Նախնական աշխատութեանց համար 12,000 անգլ. ոսկւոյ վարկ մը յատկացուեցաւ, իսկ ամբողջ շինութեանց ծախք հաշուուած է 518,920 անգլ. ոսկի։ Այս գիծ հիւսիսային Ֆինլանտայի վաճառականութեան վրայ մեծ ազդեցութիւն պիտի ընէ։ Ա.Մէսօֆ ծովակալ այս միջոցիս կ'հսկէ Խրապրի թնդանօթանաւուն մեքենաներուն զետեղման փորձերուն։ Բէրէսվէթ եւ Բեդրօբավլովսք զրահաւորներուն մեքենաները պիտի զետեղուին յուլիսի մէջ։

ՊՈՒՏՏԱՅԵԱՆ ՄԵՀԵԱՆ ՅԱՄԵՐԻԿԱ.— Բրօֆ. Սըմըրվիլի նախաձեռնութեամբ ամէն կերպով կահաւորուած մեհեան մը զետեղուեցաւ յանուն Պուտտայի Բէնսիլվանիոյ համալսարանին նոր մուզէոնին մէկ սրահին մէջ։ Մեհեանին մէջ կ'գտնուին զանազան նիւթեր որք վերջին վեց տարիներուն գնուեցան Արեւելեան երկիրներուն մէջ Պուտտայական մեհեաններուն քուրմերէն։ Ամէն ջանք եղած է մեհեանին տալու համար պուտտայական նկարագիր մը, այնպէս որ նոյն իսկ Պուտտայականք կամ Մոնկոլք բնաւ տարբերութիւն մը չպիտի գտնեն իրենց երկրին մեհեաններուն և Ամերիկայի նորակերտ մեհեանին միջեւ։ Գաւիթէն ներս մտնող այցելուին առջեւ յանկարծ կ'պարզուի արեւելեան շքեղութեան տեսարան մը. ոսկեզօծիկ աստուածոց առջեւ կախուած շլացուցիչ լապտերները, ճոխաբար դրուագեալ պատուհաններն և գունագեղ պատկերները փառքի և վսեմութեան տպաւորութիւն մը կ'թողուն այցելուներուն վրայ, մանաւանդ Ամերիկացի... այցելուներուն վրայ։ Արտաքին դուռներէն ներս մտնելով, այցելուք նախ կ'տեսնեն երեք պահապաններ որք սպառնական դիմագծերով կ'պաշտպանեն աստուածները, յետոյ խոշոր թըղթապանակն ուր պահուած են Պուտտայի կանոններն ու վարդապետական գործերը, ջրամբարն ուր հաւատացեալք կ'մաքրեն իրենց բերանն ու կ'լուան ձեռքերնին Պուտտայի առջեւ ելնելէ առաջ. աղօթքի անուակները, որք դառնալով չըշըշելով հաւատացեալոց մաղթանքները կամ ուխտերը կ'ժամանեցնեն աստուածոյն ականջին։ Պէնգուրու աստուածն որ կ'բուժէ ախտացեալները, բաւական է որ անոնք շփեն իրենց ցաւած անդամին համապատասխանող կուռքին անդամը, և ի վերջոյ բագինն, սրբութիւն սրբութեանց, և պատուանդանն, ուր հաւատացեալք կ'ծնրադրին ջերմեռանդ և մռմռալով։

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՔ Ի ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Ոստիկանութիւնը Նիւ Եորքի փողոցներուն մէջ քանի մը մուրացկաններ ձերբակալելով, հասկցաւ որ յատուկ սէնտիքա մը կայ մուրացկանութիւնը շահագործելու համար։ Այս սէնտիքա կ'հաւաքէ խումբ մը խեղանդամներ և ամէն վարպետութեամբ կ'ջանայ հագուեցնել կամ կարգի դնել զանոնք ժողովրդեան կարեկցութիւնը շարժելու նպատակաւ։ Ամէն օր զանազան տեղեր կ'զրկուին յատուկ պաշտօնէից վերին հսկողութեան տակ։ Ահագին շահերը կ'բաժնուին սէնտիքային անդամներուն մէջ, որք իրենց պարապոյ ժամերը կ'անցընեն ամէն տեսակ զուարճութիւններով, բաժակ կ'պարպեն իրենց խարէութեան զոհ եղողներուն կեանքին, են.։ Այսպիսի մուրացկաններէն մին, Սիպիլ անուն, անցեալ Դչ. օր ձերբակալուեցաւ Նիւ Եորքի Օբերային մէջ։ Մուրացկանին կ'ընկերանար լաւ հագուած երիտասարդ մը, որ չղչղալու ադամանդներ ալ կ'կրէր։ Խարեբաներուն խումբը դեռ ձեռք անցուած չէ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Ֆէրիգութեան աստիճան տրուեցաւ Մեծ-Եպարքոսութեան Ա. Թիկնապահ Միրլիվա Ճէմալ փաշայի։

Պարթընի Գայմագամ անուանուեցաւ Ինէպօլուի Գայմագամ Խալիլ Նահիֆի էֆ., Ատանայի Քայյաւ գաւառակին Գայմագամ անուանուեցաւ Միլքիէ վարժարանին շրջանաւարտներէն Հիւսէյին Ճէլալ պէյ։

Սպարապետի Դրան ընդհ. պիտոյից ճիւղին Ա. Նախագահ անուանուեցաւ Բ. Նախագահ Ահմէտ Աֆիֆ փաշա։

—Ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Ֆրանս. դեսպան Մ. Քոնստանի, Գ. Մէհիտիէ' դեսպանատան խորհրդականի օգնական Մ. Լաֆօրժի, և Լիագաթի ոսկի չքանշան' դեսպանատան Ա. Թարգման Մ. Ռուէի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

«Երէկ, Եչ., Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, ռուսական դեսպան Մ. Զինովեվ պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Կ. Վեհափառութեան»։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Ռուսական դեսպան Մ. Զինովեվ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարարին հետ։ Հելլենական դեսպանատան գործակատարն ևս երէկ տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ԻՍԼԱՄ ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ. — Այտընի կուսակալութեան ուղղեալ եպարքոսական հեռագիր մը կ'ծանուցանէ թէ Պէնկազիի մէջ հաստատուելիք գաղթականներուն համար կարեւոր գումար մը սահմանուած և մէկ մասն ալ արդէն վճարուած է, երկրագործական գործիներ ու ատաղձ գնելու համար։ Այտընի կուսակալն այս ուրախաբեր լուրն աւետեր է իսլամ գաղթականներուն, որք բարեմաղթութիւններ ըրեր են կայս. արեւշատութեան համար, և պատրաստուեր են հետզհետէ Պէնկազի ուղեւորելու։

ՄԱՐԶԱՆՔ.— Սելանիկէ կ'ծանուցուի թէ Սէրէզի, Նեվրէքօբի և Տրամայի պահեստի զօրքերէն 5 վաշտ ի զէն կոչուեր են 15 օր մարզանք կատարելու Մավզէրեան հրացանով։

ԹՈՒՐՔԵՒՀԵԼԼԷՆ հիւպատոսական պայմանագրին բանակցութիւնք պիտի վերսկսին Յուլիս ամսոյ մէջ։ Ա. պատուիրակ Մ. Սթէֆանու հրաման ընդունեց որ Պոլիս մեկնելու պատրաստուի։ Հելլենական դեսպան իշխան Մավրոքորտատոյի հետ Պոլիս պիտի վերադառնան հելլէն լիազօրները։ Բանակցութեանց դադարման համար որոշուած պայմանաժամն արդէն լրացած է, և նոր երկարաձգում չէ խնդրուած։

ՀԵԼԼԷՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՔ.—Հելլէն կառավարութիւնն ի մօտոյ նոր հիւպատոսութիւններ պիտի հաստատէ Նիկոմիդիոյ, Մէրսինի, Գոնեայի և Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ։

ԳԱՍՍԱՊԱՅԻ երկաթուղւոյ բաժնետէրաց ընդհ. ժողովն, որ Գչ. օր Բեռլինի մէջ գումարուեցաւ Վարչական Խորհրդոյ փոխ-Նախագահ Մ. Ռամպէռի Նախագահութեան տակ, որոշեց բաժին գլուխ 20 Ֆր. շահաբաժին մը բաշխել։

ՊԱՐՏԻԶԱԿԷ մեզ կ'գրեն Յնս. 16 թուով. — «Այս տարուան խաղողի բերքը բաւական առատ է։ Ալ աւելի շատ պիտի ըլլար, եթէ անցեալ շաբթուան հարաւային տաք հովը մի քիչ չխնայէր չերմիներուն։ Այլ ևս ամէն մարդ սկսած է խաղողը փետտել և ծախել։ Խաղողին գինն է քիլոն 14էն մինչեւ 19 զշ.։ Անցեալ շաբթու գինները քիչ մ'աւելի բարձր էին. եւ այս անկումին գլխաւոր պատճառը կը համարուի դուրսէն բերուած ծախու ապրանքներուն խիստ շատութիւնը։»

ՏԻՐԻՑ ծովակալ, որ ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի այցելէ, Իզմիր եւ Պէրութ ալ պիտի հանդիպի, կ'ըսուի։

ԿՐՕՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ. — Իզմիրէ կը ծանուցանեն թէ անցեալ Կիրակի օր հրեայ կին մը իր երկու զաւակներուն հետ օրթոտոքսութիւնն ընդունելով, Պուճալէի յունական եկեղեցւոյն մէջ մկրտուեր է։

ՍԱՄՈՍԻ մէջ անցեալ Բչ. օր բուռն մըրրիկ մը ծագելով, կարկուտ և յորդ անձրեւ տեղացեր են։

ՍՏՈՔՀՈԼՄԻ Օսմ. դեսպան Շէրիֆ փաշա արձակուրդ խնդրած է Պոլիս գալու համար։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ նախարարութեան հրամանաւ, Պոլսոյ և Բերայի ոստիկանութիւնք փութոյ պնդութեամբ կը փնտռեն այն գողերն, որք անցեալ Գչ. օր հանգուցեալ Ահմէտ Էյուպ փաշայի ապարանքէն 1200 ոսկւոյ գոհարեղէն գողցած էին, ինչպէս ծանուցած էինք երէկ։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆՔ.— Քէսէնտիրէէ եկած տեղեկութեանց նայելով, Քէսէնտիրէի հանքաց տնօրէն Մ. Շվալիէն ազատելու համար, հարկ եղած է ընդունիլ աւազակաց բոլոր պայմանները, այսպէս թէ ոչ առեւանգեալին կեանքը պիտի վտանգուէր։ Քէսէնտիրէյի ծովածոցին մէջ կ'սպասէին երկու շոգենաւ և երեք թօրփիլանաւ որք պիտի հալածէին աւազակներն, եթէ փորձէին ծովու ճամբով փախչիլ։ Օսմ. զօրքերը բռնած էին թերակղզիին բոլոր անցքերը, բաց ի այն ճամբէն ուրկէ ուտելիք կ'ղրկուէր Մ. Շվալիէի։ Այսպէս աւազակները պաշարուած էին ամէն կողմէ, բայց սպառնացին սպաննել իրենց կալանաւորն, եթէ փրկանքին վճարումէն ետք թոյլ չտրուէր իրենց փախչիլ։ Այս պայմանն հարկ եղաւ ընդունիլ։ Սելանիկէ կը գրեն Մօնիդէօրի թէ Մ. Շվալիէ ազատ արձակուած է Թասոս կղզւոյն մէջ, 15,000 ոսկւոյ փրկանքին վճարումէն ետք։ Քանի մ'օր առաջ ընդհարում մը տեղի ունեցեր է զինուորներու եւ չորս աւազակաց միջեւ, որք սպաննուեր են։ Ասոնք Քէսէնտիրէի հանքէն վտարուած գործաւորներ էին։ Այս վերջին լուր սակայն հաստատութեան կ'կարօտի։

—Սելանիկի մէջ զրոյց կ'շրջի թէ տեղւոյն երեւելիներէն Յոյն մը առեւանգուեր է աւազակաց կողմէ, Նիաուսդայի մէջ, երկաթուղւոյ կայարանին մօտ այգիի մը մէջ։ Աւազակներն 5000 ոսկի փրկանք կ'պահանջեն։

—Աւազակախումբ մը Ամասիոյ երեւելիներէն Հէլվաճը-Շէյխի տունը մտնելով, զայն գանակոծեր և տան մէջ գտնուած բոլոր արժէքաւոր բաները թալլեր է։

ՆՈՐ ՁԿՆԱՐԱՆ.— Ընդհ. Պարտուց վարչութիւնն, որուն կ'վերաբերի ձկնարանին մատակարարութիւնն, որոշած է եւրոպական դրութեամբ նոր ձկնարան մը կառուցանել, որ պիտի ունենայ ամէն տեսակ ձուկերու աւազանիկներ (ակուարիոմ), ինչպէս նաեւ ձկնորսներու բացատրութեամբ ւֆօր կոչուած ընդարձակ ձկնոց մը, ուր ամէն տեսակ ձուկեր պիտի պահուին, ի հարկին թարմ ձուկ մատակարարելու համար։ Այս առթիւ հետաքրքրական է գիտնալ թէ Պոլսոյ մէջ և շրջակայքը, տարեկան 200,000 ոսկւոյ արժողութեամբ ձուկ կ'որսացուի, որոյ մէկ մասն աղուելով օտար երկիր կ'արտածուի։ 10—15,000 բնակիչք իրենց ապրուստը կ'հոգան ձկնորսութեամբ։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Աղէքսանդրիոյ մէջ տիրող ժանտախտին պատճառաւ, Պէյրութի կուսակալութիւնը քաղաքին մաքրութեան մեծ հոգ կ'տանի։ Քաղաքապետական Խորհուրդը, կուսակալին հրամանաւ, չորս անդամներէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմած է, որ առողջապահական նախահոգ միջոցներ պիտի տնօրինէ։ Ի մէջ այլոց որոշած է փողոցներն ոռոգել ֆէնօլ խառն ջուրով։ Փողոցներու և շուկաներու մաքրութեան համար ալ կարեւոր գումարներ յատկացուած են։

—Աղէքսանդրիոյ մէջ Յունիս 15/27ին ժանտախտի նոր դէպք չէ պատահած։

—Կիպրոսի իշխանութիւնք 11 օրէն 15 օրուան բարձրացուցին Եգիպտոսէ եկող շոգենաւերուն դէմ դրուած քարանդինան։

—Աղէքսանդրիայէ Իզմիր և հելլէնական նաւահանգիստներն հասնող շոգենաւք այնքան լեցուն են ուղեւորներով, որ բժշկական քննութիւնք մեծ դժուարութեանց կ'հանդիպին եղեր։

—Իզմիրի առողջապահական բժիշկ Տքդ. Միձի տեղական իշխանութեանց յանձնարարեր է Եգիպտոսէ եկած պտուղներու մուտքն արգիլել։

ՄԱՀՍՈՒՍԷԻ համբաւաւոր շոգենաւերէն մին, Թիւ 16, նախընթաց իրիկուն կղզիներէն կամուրջ կ'վերադառնար, երբ յանկարծ իր յամր եւ վեհաշուք ընթացք կասեցաւ մեքենայի խանգարման հետեւանքով։ Երեւակայեցէք ուղեւորներուն ահուդողը։ Վնասուած շոգենաւը, կրիային նախանձը շարժելու չափ արագութեամբ Հալքի ժամանեց, և հոն մնաց մինչեւ որ Եալովայէ եկող շոգենաւն առաւ Մահսուսէի ուղեւորներն եւ որոշեալ ժամանակէն երկու ժամ ետք կամուրջ բերաւ։

—Վաղանցիկ փորձանք մ'ալ երէկ առաւօտ Մահսուսէի 11 Թիւ շոգենաւին պատահեցաւ, երբ կամուրջէն Հայտար Փաշա կ'երթար։ Կէս ճամբան շոգենաւին անիւը խանգարեցաւ, և մեծ դժուարութեամբ կրցաւ Հայտար-Փաշա հասնիլ։ Գատըգիւղէն եկող շոգենաւն Հայտար-Փաշա ևս հանդիպելով, ուղեւորներն առաւ և Պոլիս բերաւ։

ԵՓԵՍՈՍԻ մէջ կատարուած հնախուզական պեղումներն աւարտած են։ Բրօֆէսէօր Պէնտօրֆ ի մօտոյ Վիեննա պիտի վերադառնայ, և կայս. Թանգարանի պատուիրակ Մաքրիտի պէյ, որ պեղումներուն վրայ կ'հսկէր, Պոլիս պիտի դառնայ։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ նահանգին հունձքն այս տարի շատ գոհացուցիչ է, կ'ըսուի։

ՀՈՒՍԱՐ անգլ. թօրփիլանաւն նախընթաց օր Իզմիր ժամանեց։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութիւնն երէկ 50ական ոսկի բաշխեց Պէշիկթաշի հրկիզելոց։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատունը Բ. Դրան արտօնութիւն խնդրեց Աթէնքի Ֆրանս. հնագիտական դպրոցին ուսուցիչ Մ. Մանտէլի համար, որ ի մօտոյ ճամբորդութիւն մը պիտի կատարէ Անատոլուի մէջ։

ՇԷՅԽ-ՈՒԼ-ԻՍԼԱՄԻ Դուռը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, կարգ մը նշանաւոր Իւլէմաներ կ'ընտրէ, որք գաւառները պիտի երթան Շէրիի օրէնքը քարոզելու։

ԼՐԱԳՐԱՑ ՓՈՒԼԸ.— Օսմ. մամլոյ վրայ ծանրացող գրոյժի բեռն ի մօտոյ պիտի թեթեւնայ, կ'ըսէ Սէրվէթ. Պետական Խորհուրդն այս խնդրոյ վրայ Հանրային Պարտուց Վարչութեան մատուցած յիշատակագիրը քննելով, վերադարձուցած է զայն նոյն Վարչութեան, որպէս զի լրագրական գրոյժի արդի հասոյթի փոխարէն եթէ ուէ նոր հասոյթ մը գտնուի, լրագրաց փուլը ջնջուի։ Այս տնօրինութեան գործադրումն յանձնուած էր գրոյժատուրքի տնօրէն Մ. Թէոտէսքիի որ յաջողած է 5 տեսակ հասոյթ գտնել լրագրական գրոյժի փոխարէն։ Հետեւապէս Սէրվէթ կ'յուսայ թէ Մ. Թէոտէսքի իբրեւ օսմ. մամլոյ յառաջդիմութեան փափաքող, պիտի փութացընէ այս տնօրինութեան գործադրութիւնը։ Մենք ալ յուսանք։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Տրապիզոնի մէջ երկրաշարժի երկու բուռն ցնցումներ զգացուած են անցեալ շաբթու։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ. — Իզմիրի պանդուխտներու հիւանդանոցն, որու շինութեան համար 4,000 ոսկի հանգանակուած էր, աւարտած ըլլալով, պաշտօնական բացումն երէկ կատարուած է կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշայի նախագահութեան տակ։

ՀՐԴԵՀ Ի ՍԷՕՔԷ.—Սէօքէի մէջ Յունիս 12ի Շր. օրը, Զայ-Մահալլէսի կոչուած թաղէն հրդեհ ծագելով, 70 տուն այրեր և կին մը ու շատ մ'անասուն բոցերու ճարակ եղեր են։

ՓՈՂԵՐԱՆՈՑԸ նոր կտրուելիք 5 և 10 փարանոց մանր դրամներուն նմուշները մատոյց ի Կայս. Պալատ։

ՄԱՔՍԱՅԻ ԵՆԹՈՒԹԻՒՆ. — Նախընթաց օր Անատոլու-Հիսարի կողմը ծովախորշ մաքսանենգներու և Ռէժիի դէտերու միջեւ կռիւ մը պատահեցաւ, և վերջիններէն մին ոտքէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ գնտակով։ Մաքսանենգներն յաջողեցան փախչիլ իրենց հետ տանելով 20 օխա ծխախոտ։

ՍՎԱԶԷ Յունիս 9/21 թուով կ'գրեն Մօնիթէօրի թէ Թաղապետութեան անհոգութեան շնորհիւ, քաղաքին մէջ ճարակող տարափոխիկ հիւանդութեանց վրայ նոր վտանգ մ'ալ աւելցած է այս օրերս, այս է՝ կատղած շուներու սպառնացած վտանգը։ Շատ մը կատղած շուներ արդէն սպաննուած են ոչ թէ Թաղապետութեան խնամքով — որ այդպիսի բաներու համար հոգ ըրած չունի,— այլ մասնաւորներու և հիւպատոսարանաց խավազներու կողմէ։ Անցեալ Շր. օր աճագին շուն մը, բերանը փրփրած և արիւնաթաթաւ, ամերիկեան դպրոցին բակը մտեր է ճի՛շտ զբօսանքի ժամուն, և վարժուհի մը, աղջիկ մը ու տղայ մը սոսկալի կերպով խածատեր է։ Դժբախտութիւնն աւելի մեծ պիտի ըլլար, եթէ ամերիկեան հիւպատոսարանի խավազ Հասան աղա յանկարծ վրայ չհասնէր և չսպաննէր կատղած շունը։ Երեք զոհերը կուսակալին խնամքով Պոլիս ղրկուեր են կատաղաբուժական վարժարանին մէջ դարմանուելու համար։ Թուրք կին մ'ալ կատղած շան մը զոհ երթալով, մեռեր է։ Նամակագիրը կ'յարէ թէ «Հանրային առողջութիւնն ու ապահովութիւնը պէտք չէ որ այլ եւս կախում ունենան Թաղապետական տեսուչներու անհոգութենէն ու ագիտութենէն։ Ժողովուրդն ազդու ու արագ տնօրինութիւններ կ'պահանջէ իրեն սպառնացող սարսափելի պատուհասին դէմ, եւ կուսակալին հոգասիրութենէն ու ազդուութենէն կ'յուսայ որ Թաղապետութիւնը պիտի մաքրուի ա՛յն անկարող մարդոցմէ որք հոն կ'րազմին։»

ՈԳԻՆԵՐՈՒ ԱՅԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԷՋ.—Գասըմ-Փաշա, Գազանճի Իպրահիմի տունէն ասկէ առաջ 80 ոսկի կ'գողցուի. Իպրահիմ աղա, իր տան մէջ երբեմն ծառայող Մէվլուտէ անուն կնոջմէ մը կ'կասկածի և անոր եղունգն ու մազն առնելով կ'ըսէ. «Պէ-ծի-ն պիտի ընեմ, եթէ գողը դուն ես, պիտի ուռեցնեմ ու ճաթես։» Հետեւեալ օրը Մէվլուտէ և եղբայրը վախով կ'յայտնեն թէ ստակը իրենք գողցած ու այն ինչ տեղը պահած են։ Սակայն ստակը այդ պահուած տեղէն ուրիշ մը գողցած ըլլալով ոգիներու զօրութեամբ, գործը ոստիկանութեան կ'իյնայ և այժմ կ'քննուի Բերայի Պատժ. Ատեանին առջեւ։

ՏՔԹ. ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ կանանց, ծննդաբերական և մորթային հիւանդութեանց.— Բերայ Մեծ փողոցի ուղղութեան վրայ, Միսք փողոց, թիւ 4, ուր ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի։ 30—13

ԿՆԿԱՆ ԵՒ ԷՐԻԿ ՄԱՐԴՈՒ հովանոցներու և գաւազաններու ճոխ հաւաքածոյ մը, և հովանոցներու հինցած կերպասները փոխելու համար սեւ և գունաւոր ընտիր կերպասներ, զուտ՝ կամ բրդախառն մետաքսէ։ Պէտք ունեցողներէն կ'խնդրէ, մէյ մ'իրեն դիմել, Ղալաթիոյ հռչակաւոր հովանոցավաճառ Միհրդատ Հայկազն։ 10—10

ՇՄԽՈՒ ԱՐՍԱ

Ֆերի գիւղ Պարութհանէ ճատտէսի, 2500 կնգ. ծ—լ+ արսա կայ, որ պիտի ծախուի թէ մաս առ մաս և թէ ամենքը մէկանց։ Արսային մէկ կողմը Ջօպան փողոցն է և երկու կողմերը էֆթիկ տատաուրին արսաներն են. դիմել Մեծ Շուկա, Զուխաճի խան, թիւ 43, սեղանաւոր Պօղոս էֆ. Էքսէրճեանի. 10—9

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ոչինչ տարրկութիւններ կ'լսուին անոնց կողմէ որք ո՛ և է կերպով շահ ունին կեդրոնական Վարժարանին Ղալաթիոյ մէջ գտնուած մնալէն։ Հանգուցեալ Ստեփան Փափազեան ալ տեսակ մը շահ ունէր Ղալաթիոյ օջախը վառ պահելու համար հոն հաստատելու կեդրոնական Վարժարանը, եւ ուրիշ ինչ տեսակ հաստատութիւններ ալ որուն պէտք ունենար Ազգը։ Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն հրջափակին մէջ Ազգը կրնայ ունենալ իր Քանչէլարիան, Պատրիարքարանի կարգ մ'ընթացիկ գործերուն պաշտօնատանը, ինչպէս լատին եւ հայ-հռոմէական հաստատութեանց ալ Քանչէլարիան Ղալաթիոյ մէջ է. մինչ անոնց Պատրիարքարանները Բերայի մէջ են։ Բայց դպրոցի, նա՛ մանաւանդ խնլահաս տղոց դպրոցի մը բոլորովին անյարմար տեղ է Ղալաթիոյ այն կողմը։—Ոչինչ խօսք է ըսել թէ Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մօտերն ալ անշնորհ տուներ կան։ Մոլութիւնն ամէն տեղ կրնայ ըլլալ։ Խնդիրն հո՛ն է որ մոլութիւնը փողոցի մէջ թափուած չըլլայ, ակնյայտ չըլլայ (le vice étalé), անփորձները քաշող, գլխէ հանող չըլլայ, ինչպէս է Ղալաթիոյ մէջ, եւ ինչպէս քաջ գիտեն այդ ոչինչ տարրկութիւնն ընողներն իրե՛նք ալ։ Ճամբուն երկարութիւնն ալ խօսք չէ. զի Բերայի աւելի բազմահայ թաղերու տղոց աւելի դիւրին պիտի ըլլայ, և արդէն ա՛յն կողմերէն նոր եւ աւելի բազմաթիւ ուսանողներ ճարելու ստուգութիւնն է այս տեղափոխութեան օգուտներէն մէկը։ Հեռաւոր թաղերէ եկողներուն համար կարելի է Թրամվէյի բասօ առնել Խնամակալութեան միջնորդութեամբ։ Բանն այն է որ Բերայի էն շնորհքով ընտանիքներն իրենց տղաքն օտար դպրոց կը ղրկեն, որովհետեւ վայելուչ տեղ մը ազգային միջնակարգ վարժարան մը չեն գտներ, եւ չեն յօժարիր իրենց տղաքը Ղալաթիոյ բոզանոցներուն ճիշտ մէջ տեղը ղրկել։ Ամօթ չէ եա, մարդոց ստամոքսը չի տանիր այս բանը։ Այս գայթակղութեան վերջ տալու է, վե՛րջ։—Ամէնէն աւելի ծիծաղելի է այն տարրկութիւն թէ «Ուրեմն ի՞նչ ընենք կեդրոնական Վարժարանի հիմնական չէնքը։»— Ի՞նչ ընենք։—Մեք կ'մաղթենք որ վաղը հրդեհ մը ծագի այն կողմ, եւ բոլոր այն չէնքն այրի լմննայ,—եկեղեցիին չդպչելու պայմանաւ։ Կ'մաղթենք նաեւ որ վաղը մասնակի գետնաշարժ մ'ըլլայ, եւ բոլորը մէկէն փլի,— տղոց դուրս ելնելէն ետքը։ Ուրիշ աւելի յարմար պատասխան մը չենք կրնար տալ այդքան անշահ տարրկութեան մը։ Ո՞վ ըսաւ որ ժամանակին այդ խենթ բաները շինէին հոն, որովհետեւ Ազգն հող ունէր հոն։ Ի՞նչ պիտի ընեն, հէ՞։—Թո՛ղ մեծ ու փոքր ժողովներն հոն գումարեն։ Անցագրատունը կամ Թէզքերէհանէն հոն տանին, կալուածական փոխանցումներուն և Ազգ. տրոց պաշտօնարաններն ալ հոն տանին։ Որբոց, կարօտելոց, գաւառային աղքատիկ վարժարանաց վարչութիւնն ալ հոն տանին։ Եւ կամ, «Մայրենի Լեզուի» նոր տպագրութեանց մթերանոց ընեն։ Եթէ կ'ուզեն, ածուխի և փայտի տէբօ ընեն։ Բայց կեդր. վարժարանը վերցնեն, ամօ՛թ է։ Եւ մանաւանդ չխաբուին, ու զմեզ ալ չխաբեն, երեք հանրատուներուն պարպուելուն լուրովը. զի այն անպատիւ տուներ երբեք պատուաւոր ընտանեաց բնակարան պիտի չըլլան այլ եւս։ Անոնց տէրերն, ա՛լ աւելի գործնական մարդիկ, պիտի հարցնեն նմանապէս թէ «Ի՞նչ պիտի ընենք մեր տուներն», — և նորէն հանրատուն պիտի ընեն, վաղը, կամ միւս օրը, եւ առ առաւել՝ երեք ամիսէն։

—Նորապսակ Եպիսկոպոսներուն Ս. Հայրապետին ներկայանալու միջոցին խօսք բացուած է ո՛ և է ամուսնալուծման «ազդեցութեան ներքեւ» հրաման տրուելուն են.։ Ն. Ս. Օծութիւնը բացարձակապէս հերքեր է այդ բանը, յարելով միանգամայն թէ՝ ո՛չ մի ոմն Խորէն էֆ. կամ Կորիւն Վրդ. կամ Եպսկ. այլ ոչ իսկ Արքեպս. եւ Պատրիարք կարող են տարհամոզել զինք և չեղցնել իր կատարեալ գիտակցութենէն և համոզմէն։ Ինք ի՛նչ որ հրամայած է այս մասին, նոյն մասամբ Իր իսկ քննութեամբ վերահասու եղած և հրամայած է։ Նոյն Եպսկ.ք կ'պատմեն թէ՝ Փիզիքապէս կատարեալ առողջ է Ս. Հայրապետը։

—Պարտիզակէ կ'գրեն Յունիս 16 թուով.—«Յունիս 13ին Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ կարդացուեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր «Մեր Հայոց Դաւանութեան վրայ» Շրջաբերական Կոնդակը։ Ի սկզբան թէեւ ժողովրդեան մեծ բազմութիւն մը ներկայ էր եկեղեցին, բայց ցաւալի է որ շատեր ձանձրութիւն զգալով սրճարանները վազեցին, չսպասելով ընթերցումին աւարտելուն։ Աւելի լաւ չէ՞ր արդեօք Պատրիարքարանն եթէ այդ Կոնդակը տետրակի ձեւով քանի մը հազար օրինակ տպագրէ և Ազգ. Հիւանդանոցին ի նպաստ չափաւոր գնով մը ցրուէ ամէն կողմ։ Այս կերպով աւելի օգտակար պիտի ըլլայ թէ՝ ժողովրդին և թէ Ազգ. մեծ Հաստատութեան։

«—Պոլիս Ամերիկեան բարձր վարժարանի ամավերջի հանդէսները լմնցան։ Երէկ, 15 յունիս, տեղի ունեցաւ ընթացաւարտ կարգին հանդէսը։ Ընթացաւարտներն են Պ. Պ. Պետրոս Սանտալճեան (Նիւթն էր երկնային մարմինները). Գրիգոր Պէյլեան (Survival of the fittest. Ապրելու յարմարագոյնին ապրիլը կեանքի պայքարներուն մէջ), Զարեհ Թահմազեան (Զարգացում), Ղազարոս Նահապետեան (Հայ դիցաբանութիւնը), Գալուստ Կիւլպէնկեան (Մէտէնիյէթ), Բենիամին Յովակիմեան (Հրաժեշտ)։ Վարժարանին տնօրէն Տքթ. Ռ. Ջէյմըլըս վկայականները բաշխելով գեղեցիկ յորդորական մը խօսեցաւ ընթացաւարտներուն։ Հանդիսականներէն խօսեցան Պատուելի Ֆիլեան՝ թուրքերէն լեզուով, Հ. Եդուարդ Սիրունեան, Աղզար էֆ. Ազարեան, Գառնիկ էֆ. Յարութիւնեան՝ տնօրէն Օվաճըգի ազգ. վարժարանին, և այլք։ Հանդէսը փակուեցաւ տեղւոյս քահանայ հայրերէն Տ. Մկրտիչ Հօր «Պահպանիչ»ով։» Այս հանդէսը շատ լաւ տպաւորութիւն թողուց։

—Նիկոմիդիոյ Գաւառ. Ընդհ. ժողովոյ ընտրութեան մէջ զեղծումներ ծագած ըլլալով, Ընտրողական ժողովոյ կողմէ բողոքագիր մը հասած է ի Պատրիարքարան, որով օրինաւոր ընտրութեան համար տնօրինութիւն կ'խնդրուի։

—Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ պաշտօն յանձնուած է Գրիգորիս Արքեպս. Յովհաննէսեանի՝ քննել Պէյլէքի գերմանական որբանոցին մէջ պատահած հայ որբերու զրկանք ըլլալու խնդիրը։

—Ս. Պատրիարք Հայրն այսօր ցաւակցական այցելութիւն տուած է Մ. Քօնտանի, Տիկին Քօնտանի ցաւալի արկածին առթիւ։

—Պէրութէ մեզ կ'գրեն յունիս 12/24 թուով. — Ձեր 796 թիւ պատուական օրաթերթին Ազգային Քրոնիկին մէջ, Պ. Այվազեանի առ Պատրիարքարան յղած տեղեկագրոյն համաձայն, տեղւոյս Քերման-մայրապետներու վարժարանին մէջ երկու տարիներէ ի վեր խնամուող 49 հատ հայ որբուհիներու մասին հաղորդուած տեղեկութիւնները ճիշտ են, ի բաց առեալ հայերէն լեզուի դասախօսութեան լուրը։— Զենք գիտեր թէ՝ Երուսաղէմայ այս երանելի և մտերիմ նական ուխտաւորն ի՞նչ պատճառ ունի ճշմարտութիւնը ծածկելու։ Ոչ միայն հայերէն լեզուի դասախօսութեան չեն ներեր, (որուն համար շատ աշխատուած և յաջողուած չէ), այլ նոյն իսկ հակառակ Պէրութաբնակ ազգայնոց այնքան թախանձանաց եւ ջանքերուն, (վանահայր Տ. Մ. Վրդ. Գայըգճեանն ըստ իր սովորութեան այս պարագային ալ չէզոք է) Ս. Զատկի օրն այս որբուհիներուն մեր եկեղեցւոյ արարողութեանց ներկայ գտնուիլ իսկ չթոյլատրեցին։ Երէկ ասոնց տարեկան քննութիւնները տեղի ունեցան. գերմաներէնէ զատ ոչինչ սորված են գրեթէ. այս մասին Պատրիարքարանին ուշադրութիւնը կը խնդրեմ։ Ս. Ե.

—Մեր այս աւուր Դ. երեսին մէջ հրատարակած ենք Ազգ. Հիւանդանոցի նուիրատուութեանց ցուցակը։

—Երէկ Բերայի Էսաեան վարժարանի բարձրագոյն երկու կարգերու աշակերտուհիք, առաջնորդութեամբ Տնօրէն Նաթանեան էֆ.ի և դաստիարակ ուսուցիչ Գ. Վանլեան էֆ.ի, այցելեր են Կայս. Գեղարուեստից վարժարանը, Մուզէոնն և Տիքիլի Թաշը։

Յառաջիկայ կիւրակէ օր, Յնս. 20, Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյս տօնախմբութեանն առթիւ՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ և հոգեւորապէս միխիթարէ բարեպաշտ ժողովուրդն։

Եկեղեցւոյ ժամերգութիւնք պիտի սկսին առաւօտեան ժամ 11ին, և Ս. Պատարագը ժամ $1\frac{1}{2}$ին։

Զայս ծանուցանելով բարեպաշտ ժողովրդեան ի գիտութիւն։

Մնամք ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Գուզկնճուկի

Ատենադպիր — Ատենապետ

Պօղոս Յ. Սէրվէրեան — Տէրտուն Տ. Ներսէսեան

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ [Մուշ....] — 6.72 ոսկին գանձուած և ձեր հաշւոյն անցուած է։

ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ԷՖ. [Պր....] — վճարուած է 108, և նախորդ 11ով միատեղ, եղած է 119։

ԳԱՌՆԻԿ Ա. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ (Նիկոմիդիա.)— Ստացանք յունիս 17ը։ 169 թուահամարն և պարունակութիւնը չենք ստացած։

ՎԱՂԱՐՇ (Սկիւտ.)— Ստացանք ձեր մայիս 15ը. Բայց Ապր. 30 թուով անունկ դրամ եկած չըլլալուն, թերթին առաքումը դադրած է։

ՏՈՔԹ. ՅԱԿՈԲ ՊԷՅ ՍԱՀԱԳԵԱՆ, որ 32 տարիներ Պետական կեդրոնական Հիւանդանոցներուն մէջ Բժշկապետի պաշտօն վարած և ամէն տեսակ հիւանդութիւնները մօտէն ուսումնասիրած է, այս օրերս իր բնակութիւնը Գատը գիւղ, Րիզա-Փաշա զօրանոցին կարգը թիւ 22 տունն հաստատած է, ուր հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բաց ի կիրակիէ, իսկ ԳՇ. և ՇԲ. օրերը՝ ձրի։ 20—12

ՌՕՍԻԱ—ԱՐԿԱԾ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Ի ՏԱՃԿԱՍՏԱՆ

Կեանքին մէջ մէկ անգամ վճարելի փոքր գումարով մը, կարելի է ապահովագրուիլ Շոգենաւի, Երկաթուղիի, Թրամվէյի [թէ՛ ձիաքարշ, թէ ելեկտրաշարժ և թէ շոգեշարժ թրամվէյի] և Թիւնէլի ամէն արկածներու դէմ։

Ի դէպ մահուան, ապահովագրուողն ամբողջ գումարը կ'առնու։ Եթէ խեղանդամութեան, գլխաւոր թոշակ մը կ'առնու։ Եւ եթէ ժամանակաւոր վնաս միայն կրած ըլլայ, մինչեւ 200 օրուան դրամահատուցում մը կ'ստանայ։

200 ֆր.ի վճարմամբ միանգամ ընդ միշտ ապահովագրութիւն՝ 25 հազար ֆրանքի համար։

Միանգամ ընդ միշտ վճարելի այս 200 ֆր.ը կարելի է եռամսեայ վճարումով ալ կարգադրել։

«ՌՕՍԻԱ»ՅԻ պահեստն է 93 միլիոն ֆրանք։

Ցայսօր 365,139 հոգի ապահովագրուած են «ՌՕՍԻԱ»ՅԻ մօտ, 719,920,000 ֆր.ի դրամագլխով, Արկածի դէմ։

ՌՕՍԻԱ վճարած է 8,000,000 ֆր. միմիայն այս Արկածի գլխէն։

Քարաքէօյ Ղալաթիա. 18

ԱԶԴ.—700 դրշ. ամսական.— Առաջնակարգ Տուն մը համար հաշուակալ մը կ'ուզուի, որուն մինչեւ 700 դրշ. ամսական կրնայ տրուիլ։ Քիչ շատ առեւտրական կեանք պէտք է ունենայ, և թուրքերէն ու ֆրանսերէն հասկնայ։ Կ'պահանջուին պատուաւորութիւն ու դրամական երաշխաւորութիւն։ Տարիք՝ 25է պակաս չըլլայ։ Ուրիշ տեղեկութիւնք կրնան առնուիլ Լրագրոյս Տնօրէնութենէն։ 6—1

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 28 Յունիս.—Զրոյց տարածուեցաւ թէ պատերազմական նախարարը Քրանց թունաւորելու փորձ եղած է։ Այս զրոյց բոլորովին անհիմն չէ, թէեւ պարագաները տարբեր են։ Տէր և Տիկին Քրանց եւ իրենց ընտանիքէն քանի մը անդամք յանկարծ հիւանդացան, և փութով բժիշկ կանչուեցաւ։ Հիւանդները թունաւորման նշաններ կ'ցուցնէին, բայց կ'կարծուի թէ հնցած կամ անմաքուր ամանի մէջ եփուած կերակուրէ առաջ եկած է այս դէպքը։ Քննութիւն կ'կատարուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սիտնէյ [Աւստրալիա] կ'հեռագրուի թէ հոն ալ Դաշնակցութեան ծրագիրն ընդունուեր է 72,701ի դէմ 107,274 քուէով։

ՊՈՄՊԱՅ. — Լոնտոնէ հրաման եկած է զինուորական պատրաստութիւններ տեսնել փութով Թրանսվալի համար։ Արձակուրդով մեկնող սպաներուն հրաման ղրկուեցաւ իրենց զօրագունդերուն վերադառնալ։ Հոս մթերքը գրգռուած են։

ԲՐԵՏՈՐԻԱ.—Բրիւկէր նախագահ ատենակցութեան մը միջոցին յայտարարեց թէ չի յուսար որ Վիքթորիա թագուհին պատերազմական շուներն արձակէ Հարաւային Ափրիկէի վրայ։

—Զօրավար Ժուպէր, Թրանսվալի պատերազմական նախարարն, յայտարարեց թէ անհիմն է այն լուր թէ Ամերիկայէ թնդանօթ ապսպրուած է։ Թրանսվալ իր յոյսը զէնքերու վրայ դրած չէ, այլ միայն Աստուծոյ վրայ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Չինական կառավարութիւնն որոշեց զօրաւոր ամրոցներ շինել Բեքինի շրջակաները, Դաքուի բերդերն անբաւական նկատելով։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ծովային նախարարութիւնը 11 միլիոն րուպլ յատկացուց Բորդ Արթուրի նաւահանգստին առջեւ երկու թումբերու շինութեան ջրաբաշխական գործողութեանց։

ԼԱ ՀԷ.—Գերմանիոյ և Ամերիկայի բանակցութիւնք, իրաւարարութեան վրայ իրաւախոհութիւն մը գոյացնելու համար, շատ դանդաղ կերպով յառաջ կ'երթան։ Կ'լսուի թէ Գերմանիա իր հակառակութեան վրայ պիտի ծանրանայ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Հինգ արարուածով թատերգութիւն մը պիտի ներկայացուի Տրէյֆիւսի գործին վրայ, Զօլայի կողմէ պատրաստուած։ Երկու հազար տոլար իբրեւ կանխավճար կ'վճարուեցաւ Զօլայի, որ պատասխանած է թէ 15 օրէն պիտի սկսի թատերախաղը պատրաստել։ Մինչեւ Հոկտ. պիտի աւարտի, իսկ ներկայացումը պիտի ըլլայ յառաջիկայ Յուն. ամսուն։

ԳԱՀԻՐԷ.—Եմիրին բանակէն գաղթականներ կ'պատմեն թէ Խալիֆ Մուսա, նախապէս Քորտոֆանի Եմիր, իբրեւ գերի պահուած է Սուտանի Եմիրին բանակատեղւոյն մէջ։ Դաւաճները պաշարած են Եմիրը, և կ'յուսացուի թէ ի մօտոյ ձեռք պիտի իյնայ։ Տէրվիշներն հետզհետէ գասալիք կ'ըլլան և Արաբ Դաւաճները կ'նեղցնեն պաշարման գօտին։ Դաւաճները Քորտոֆանի մէջ ռեւամարթներու լեռնային ցեղ մ'են։ Դաւէշա և Հօզանիա ցեղերը գասալիք եղած են։ Փախստական Եմիրը կ'փորձէ Դաւէշա ցեղին որ կ'բնակի հարաւային Տարփուրի մէջ, իսկ Հօզանիա ցեղը կը բնակի Տարփուրի և Քորտոֆանի մէջ։

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ ՓՈՂՈՑ ՓՕՂԱՑ ԹԻՒ 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ ՀԻՄՆԵԱԼ 1828 — 1828 L'UNION DE PARIS — ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ ՀԻՄՆԵԱԼ 1829

Դրամագլուխ և պահեստք	Ֆր. 94 Միլ.	Դրամագլուխ և պահեստք	Ֆր. 135 Միլ.
Հասոյթ 1896 տարւոյ	» 18 »	Հատուցած վնասք	» 90 »
Հատուցած վնասք	» 215 »	Ապահովագրեալ գումարք	» 246 »

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ.
Թուրքիոյ գործակալութեան Տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Կենաց ճիւղին տեսուչ Տ. ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թահթաքալէ խան, Օսմ. Պանքայի քով

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊՐՈՒՍԷԼ, 29 Յնվ.—Ընտրական օրինագիծը կ'շարունակէ բուռն յուզում յարուցանել։ Փողոցներուն մէջ խռովութիւնք պատահեցան։ Ոստիկանութիւնն և զօրքերը պարտաւորեցան միջամտել։ Բազմաթիւ վիրաւորք կան։ Երեսփ. ժողովոյ մէջ վիճաբանութիւնք արգիլուեցան ձախակողմին խափանարար ընթացքին պատճառաւ։ Թագաւորն հեռագրաւ Պրիւսէլ կանչեց զՊէրնէրդ, Լա Հէյի Դեսպանախորհրդին պէլժիական պատուիրակը։

ԲԱՐԻԶ.—Կ'ծանուցուի թէ Բա—ար Քալէյի երեսփոխան և հանրօգուտ շինութեանց նախորդ նախարար Մ. Ժօնար պիտի յաջորդէ Մ. Լաֆէրիէռի իբրեւ Ալճէրիոյ կառավարիչ, որովհետեւ այս վերջինը կ'փափաքի հրաժարիլ առողջութեան պատճառներով։

ՄՕՆՍՕ (Ֆրանսա). — Հանքագործ բանուորներու գործադուլը վերջ գտաւ առանց միջադէպի։

ՊԷՇՏԱ. — Աւստրո-հունգարական Պանքայի արտօնութեան նորոգման վերաբերեալ օրինագծին վիճաբանութիւնք Բշ. օր պիտի սկսին Հունգարական խորհրդարանին մէջ։ Այս վիճաբանութենէն վերջ, ժողովոյ նիստերը պիտի դադրին։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Ռուսական դեսպանատան կցորդ Պարոն Թաւպէ, որ հոս կանչուեցաւ, յաջորդ պիտի չունենայ Պէլկրատի մէջ ցորչափ Միլան իշխան սերպ բանակին գլուխը։

ՉԷԹԻՆԷ.— Զրոյց կայ թէ Տանիլօ իշխանին ամուսնութիւնը պիտի յետաձգուի իշխանին առողջական վիճակին պատճառաւ։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	25	$11\frac{1}{2}$
Ամէնէն բարձր գին	»	25	12
Ամէնէն վար գին	»	25	$09\frac{1}{2}$
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	127	3/8
Ամէնէն բարձր գին	»	127	3/4
Ամէնէն վար գին	»	127	1/8

ԲԱՑՈՒՄ 16 Յունիս.

Օսմ. Քոնս. Սէրի Դ.	Օ.Ո.Գ.Կ.	25	10
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	127	1/4
Ռէժի	Օ.Ո.	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	—	—
Օսմանիյէ	»	—	—
Քռէտի Ժէնէրալ Օթթոմ.	Օ. Ո.	2	26
Երկրագործական Պանքա	»	9	—
Սօս. Օթ. Շահմ է Վալ.	Ա. Ո.	2	35
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	Օ. Ո.	4	15
Թրամուէյ բաժնեթ.	դրշ.	640	—
» ժուիսանս	»	230	—
» պարտաթ.	»	508	—
Տէրքոսի Ջուրի Ընկ.	»	209	21
Քարափ Կ. Պոլսոյ	Ֆր.	485	—

ՄԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	—	60
« ութ օրուան	»	1	75
Ռումէլի Երկթղ. »	»	2	—
» մէկ ամսուան »		—	—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 ֆրանքնոց	դրշ.	87	23
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	20
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	01
Քրիմէց	»	51	05
Մէթալիք	»	96	20
Ռուպլ Թղթադրամ	»	8	56

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	դրշ.	109	17
Բարիզ 3 »	Ֆր.	23	$03\frac{3}{4}$
Ֆիորին ժամեա	»	10	$92\frac{1}{2}$

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 Յունիս

Օսմ. Քոնս. Սէրի Բ.	Ա. Ո.	46	25
» » » Գ.	»	26	50
» » » Դ.) բաց.	»	22	75
) գոց.	»	22	69
Փոխառութիւն Դասաւոր	»	84	—
» Օսմ. $3\frac{1}{2}$%	»	99	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12	75
Այտընի երկաթուղի	»	11	25
Եգիպտական միացեալ	»	105	25
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	107	56
Հելլենական 5%	»	44	—
Մօնոբոլ Հելլենական 4%	»	50	75
Ռէնթ » 4%	»	36	—
Պուլկ. Փոխառ. 6% 1888	»	93	—
» Նոր » 6% 1892	»	94	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	$62\frac{1}{2}$
Դրամազեղչ	»	3	—

ՊԵՐԼԻՆ, 29 Յունիս

Օսմ. փոխառութիւն 1888	մարք	98	80
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	128	80
Անատ. Երկ. պարտաթուղթ	»	99	30
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	33

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունիս

Օսմ. Քոնս. Սէրի Դ.) բաց.	դրշ.	23	—
) գոց.	»	22	90
» » Բ.	»	47	20
» » » Գ.	»	26	75
Օսմանիյէ	»	418	—
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	128	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	565	—
Ֆրանս. Ռանթ 3%	»	100	85
Քռէտի Լիոնէ	»	951	—
Պանք տը Բարի	»	1083	—
Իտալական Ռանթ	»	95	50
Սպանիական արտաքին	Ա. Ո.	62	30
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	19
Դրամազեղչ	»	3	—

ՎԻԵՆՆԱ, 28 Յունիս

Փոխան. Բարիզի վրայ	ֆիոր.	47	90
» Լոնտոնի վրայ	»	120	75
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	63	20
Օսմ. Ռէժի	»	138	20

«ԱԴԱՄ»

«ԳԱԼԷՆՏԷՐԵԱՆ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ» անունով սոյն գործը վերջապէս սկսաւ հրատարակուիլ, որ կ'ուսուցանէ Արանց և Մանց տղոց ամէն տեսակ հագուստներ ինչպէս նաեւ ՕՍՄԱՆԵԱՆ Զինուորական ու քաղաքային համազգեստներ ՁԵՒԵԼՈՒ ու ԿԱՐԵԼՈՒ եղանակը, բոլորովին նորագոյն և խիստ դիւրըմբռնելի մեթոտով մը։

Գնողներուն դիւրամատչելի ըլլալու համար՝ ընդհանուր գործը բաժնուած է 3 հատորներու։ Ա. հատորը կ'պարունակէ բոլոր տեսակ հագուստները, իրենց ամբողջ մանրամասնութեամբ։ Գործն ընտիր թղթի վրայ, գեղատիպ 200 մեծադիր էջէ և 48 միմատիպ տախտակներէ կ'բաղկանայ, 250է աւելի արտայայտիչ օրինակներով ու պատկերներով։ Իր գերագոյն առաւելութիւնն այն է որ՝ ԶԱՓԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ հօթ, ինն կամ տասնեւմէկ չափով ձեւել կ'ուսուցանէ ամէն կազմուածքի վրայ։ Ա՛լ աւելի մատչելի ըլլալու նպատակաւ, Ա. հատորին բաժանորդագրութիւնը բացուած է միայն 3 ամսուան համար կէս (1/2) օսմ. ոսկի՝ կանխիկ. թղթատարի ծախքով 60 դահեկան։

Դիմել միակ կեդրոնատեղին Մ. Գալէնտէր, Թարագճըլար փողոց, թիւ 49, Կ. Պոլիս։ 4—2

ԳԱՐԹԱԼ ՄԱՀՔԷՄԷՍԻՆՏԷՆ ԻԼԱՆ

Պէօյիւք Ատասը Բիւյանտէ սողաղընտա Զէմինի Շահզատէ Սուլթան Մէհմէտ Խան վագըֆընըն մութավալը թարաֆլարը թարիգ վէ համիր չէրիֆ տէվառը վէ խայլ արսա իլէ մահտուտ մա տիւքքեան խանէ վէ պահճէնին միւթէսարրըֆը Մէրհէմ գադըն իլէ զէվճի միւթէվէֆֆա Սիմոն թարաֆլարընտան մէզքիւր էմլաք պէտէլը մալիմ մուգաբիլինտէ սարրաֆ Եանի էօհտէսինտէ րէհն իտիլմիշ վէ միւտտէթը րէհն մինգազի օլմուշ օլտուղընտան պէտէլը րէհն մէզքիւր էմլաքը մէրհունէ թալիպը իլանտէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթ իտիլէճէկի Գարթալ Պիտայէթ Մահքէմէսինտէն իլան օլունուր։

16 հազիրան 315

Օ ԿԼՈՊ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆԱՑ

AU GLOBE

Ամերիկեան և անգլիական ընտիր գործիքներ, ակռաներ, քաւուչներ, մեքենական թիկնաթոռներ ինչպէս նաեւ C. Ash. & Sons հանրածանօթ տան ակռաներու և քաւուչներու մեծ մթերք, և մասնաւորապէս Բարիզէ բերուած Էմէյ—ի—ալ ...։

Գաւառական յանձնարարութիւնք, առանց փոխադրութեան ծախքի, փութով և խնամով կ'կատարուին։

Դիւրութիւն՝ նորահաստատներու, հատով գնողներու։ Դիմել Կ. Պոլիս աճէքճապաշ, Սատամբոլ Խան թիւ 7-8։ 25—23

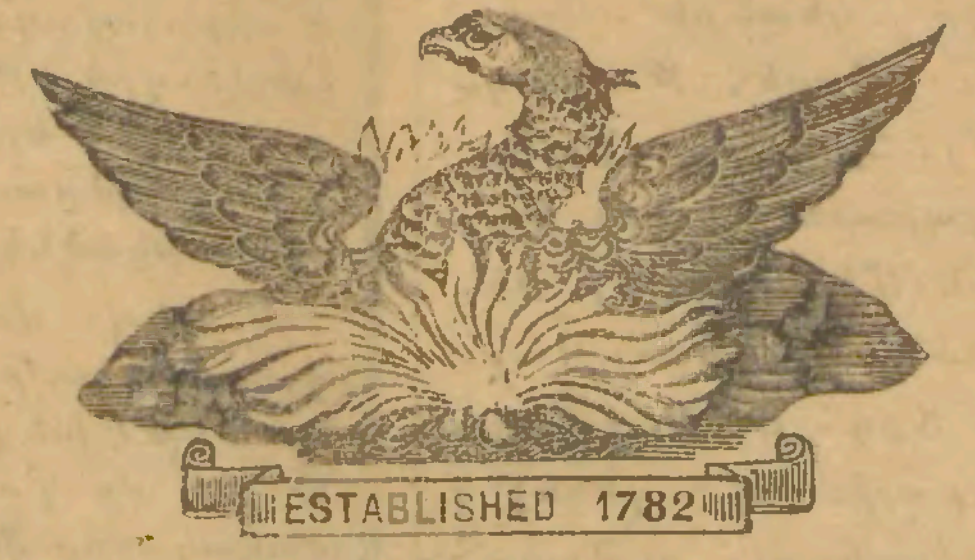
PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՖԻՆԻՔՍ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ ՅԱՄԻՆ 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։ Դրամագլուխն եւ պահեստի գումարը կը հասնին 4,000,000 անգլ. ոսկիի։

ՖԻՆԻՔՍ Ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ Ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի եւ կայծակին՝ կալուածք, կարասիք եւ ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք եւ մրցնորդութեամբ ստորագրելոյս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ եւ Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը Վիթալիս Խան, գետնայարկ Թիւ 1։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	27,000,000
Պահեստի գրամ	»	59,002,500
Ցարեկան հասոյթ	»	70.339,912

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ և բնակարաններ առանց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ, խիստ չափաւոր սակագիններով։

Լիազօր ներկայացուցիչ Ե. Պոլսոյ

ԳԱՈՒՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Գալաթ Պանքէ-Ճատտէ, Ամերիկեան խան, 20, 21, 22

ԱՆՍԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՏԺԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԲՈՒԺԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԷՏՔ Է ԳՈՐԾԱԾԵԼ

ՏՐԱԺԷ ԵՒ ԷԼԻՔՍԻՐ

ՌԱՊԻՒԹՕ

Ամենէն ազդեցիկն ու խնայողականը

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ ԴԵՂԵՐՈՒ

Կը ծախուի Բարիզ Պլէն եւ Պոմար եւ Կ. Պոլսոյ ու գաւառաց դեղարաններու եւ դեղավաճառատուններու մէջ։

ԲԱՂԴՀԱՆՈՒԿ

(ՊՂՒՏ ՔԷՇԱՆ)

ՕԳՏԱԿԱՐԸ ՀԱՃԵԼԻԻՆ ՀԵՏ

Այս սիկարի թուղթը, փրանսական ամենալաւ ապրանքէ պատրաստուած, իր օգտակարութեան կ'միացնէ հաճելի նորութիւն մը, հասարակութեան կողմէ իրաւամբ ընդունելութեան արժանի։ Ինչպէս անունէն ալ կ'հասկցուի ԲԱՂԴՀԱՆՈՒԿ, իր ախորժելի համէն ու քմապարար հոտէն զատ, ունի նաեւ իւրաքանչիւր պրակի կողքին մէջ սիրուն, նրբամիտ ու ծիծաղաշարժ քառեակներ, յատկապէս ԲԱԽՏԻ վրայ գրուած, իբր հաճելի ժամանց մը առ հասարակ ամէն դասակարգի ծխողներու ճաշակին յարմար։

ԳՆԵՑԷ՛Ք ՀԱՏ ՄԸ ԵՒ ՊԻՏԻ ՏԵՍՆԷՔ

Միակ կեդրոնատեղի, Կ. Պոլիս Ալաճա-Համամ, Պիւչիւք Եըլտըզ խան Թիւ 20.
Կ'գտնուի նաեւ Պոլսոյ բոլոր ծխավաճառներուն քով։ 10—5

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան 7 մէճտ. 6ամս. $3^1/_2$. 3ամս. 2 Մճ.— Կ. Պոլսոյ համար 3ամս. 36 ղչ։ Արտասահման 40 Փր. 6ամս. 20. 3ամս. 10։ Թղթատարի ծախք մեր վրայ, բաց ի Բոսթ Լոքալէ։— Մասնավճար կ'ընդունուի։

ՆԱՄԱԿԻ ՓՈՒԼ.— Անոնք որ փոքր գումարներու փոխարէն Նամակի փուլ կ'ղրկեն մեզ՝ պէտք է որ ապահովագրեն փուլ պարունակող նամակը։ Այս առթիւ նորէն կ'յիշեցնենք թէ փոքր գումարներու փոխարէն ՆԱՄԱԿԻ ԲՈՒԼ միայն կ'ընդունինք՝ 20 հատ 40նոց բուլը 20 ղչ.ի հաշիւով։

ՊԱՐՏԱՃԱՆԱՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՃԱՆԱՉՈՒՄՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Երկասիրեց՝ Գաբրիէլ Քհնյ. Ցովսէփեան

Կ'ծախուի Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ բանկալն, ի գին 1 ղրշ.ի։ Այս գրքին վաճառման հասոյթին կէսն Ազգ. Ս. Փրկչեան Որբանոցին յատկացուած է։ Ցուսալի է որ բարեսէր ազգայինք փութան գնել այս գրքէն, որ ուր բարի քրիստոնէի մը պարտքերը գծուած են, Ս. Գրոց վկայութեամբ ճոխացեալ։ 3—2

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

Վիալի գինին որ Քինքինայէ, մսի հիւթէ, ֆօսֆաթ մը չօէ և ջրային ու ոսկրային դրութիւնը զարգացնելու անհրաժեշտ նիւթերէ բաղադրուած կազդուրիչ ըմպելի մ'է. ամէնէն ազդու դեղն է որ կ'բուժէ արեան աղքատութիւնը, դեղնութիւնը, թոքախտ, սատամոքսի ցաւերը, գժուարամարսութիւնն ու փորհարութիւնը։ Նոր ապաքինողներ, ծերեր, կիներ, տղաքներ, տկար կազմ ունեցողներ և երբ անք մէջ նեհարցող պատանիներ՝ գործածելով Վիալի Գինին, նոր այժ կ'առնեն։ Կ'ծախուի Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու դեղարանաց և դեղավաճառներու մէջ։ 52—25

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

«ԲՈՒԶԱՆԴԻՈՆ»ի

Բիւզանդիոնի Կ. Պոլսոյ համար եռամսեայ բաժանորդագինն է միայն 36 ղրշ. ամսական ճիշտ 12 ղրշ.ի հաշուով։

Տոքթ. Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ որ 15 տարիէ ի վեր, իբր բժիշկ, վիրաբուժ մանկաբարձ, յաջողակութեամբը գոհ ըրած էր հասարակութիւնը. վերջերս ուղեւորութիւն մ'ըրաւ Եւրոպա, մօտէն ուսումնասիրելու արդի վիրաբուժական գործողութեանց վերջին կատարելագործութիւնքը, գլխաւոր բժշկական կեդրոններուն՝ Լոնտոն, Բարիզ եւ Վիեննայի հիւանդանոցներուն մէջ տարիէ մը աւելի էն նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւնները մօտէն ուսումնասիրած է. մանաւանդ ԿԱՆԱՆՑ՝ ներքին գործարաններու ամէն գործողութիւնները (լաբարօթօմի) և պէտք եղած գործիքներն հոգալով վերադարձած է իր բնակավայրն ԻԶՄԻՏ։ Պատիւ ունի ծանուցանել թէ պատրաստ է դարմանել ամէն հիւանդներ և կատարել ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւն մարմնոյն որ և է մասին վրայ։ Կ'տեղաւորէ կոտրած և խախտած ոսկորներն նորագոյն կերպերով։ Մասնաւորապէս կ'դարմանէ կանանց հիւանդութիւնները էն կատարելագործեալ մեթոտներով։ Ամէն Ուրբաթ չէ կ'դարմանէ աղքատաց ԱԿԱՆՋԻ, ՔԹԻ և ԿՈԿՈՐԴԻ հիւանդութիւններն եւ վիրաբուժական գործողութիւն կ'կատարէ։ 3—3

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՋՈՒԽԱ, ԳԱԶՄԻՐ, ՇԷՎԻՕԹ [ՇԱՑԱԳ], ՖԱՍՕՆԷ ԵՒ ԱՅԼ ԱՊՐԱՆԱՑ

ՃԱՇԱԿ!

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ!

ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ!

Ամէնէն գժուարահաճներն ու վերջին նորաձեւութեանց հետեւող ճաշակներն անգամ գոհացնող ճոխ զանազանութիւն մը ընտիր կերպասեղինաց, ամէն եղանակի նոր ու ճաշակաւոր։ Մեթրը 30—40 ղրշ. արժող ապրանք մը, ի Բերա, 20 փրանք անունին տակ կ'ազնուացնեն։ Բայց այդ չէ մեր նպատակը։ Ամէնէն նպաստաւոր գիներով պիտի ծախուի

Պ. ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԵՒ Յ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ

Պոլիս Շուկայն տառը Ս. Խանէլլար, Թիւ 12

Գաւառական յանձնարարութիւնք խղճի մտօք կատարուելով, ուղղուին բոլ նմոյշներ ալ կը ղրկուին։

Մ' տաք ձեր 20 Փրանքը՝ մեթրը 30—40 ղրշ. արժող ապրանքի մը։ Դիմեցէ'ք անգամ մը յիշեալ վաճառատունն, ուր պիտի գտնէք միշտ

ՃԱՇԱԿ!

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ!

60—34 ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ!

ՕԹԷԼ ԲՐՈԹԻ

ՏՆՕՐԷՆ՝ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԱՊԵԱՆ

Բոզազ Մայիս 1էն

Ի Գնալը, տեսարան.ծովուն վրայ։ Պարտէզներու մէջ։ Ծովու բաղնիք, և լոգանք։ Ընտիր խոհանոց, կերակուրք՝ թէ' արեւելեան, թէ եւրոպական։ Կահաւորեալ սալօն, պիլարտոյով և դաշնակով։ Ննջարանք կանոնաւոր և մաքուր։ Գիները չափաւոր։ Թէ' առանձինն, թէ ընտանիքով եկողներու ամէն դիւրութիւնք կ'ընծայուին։ 30—30

ՖԻ'ԵՏ ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Աթլանթիք ջիրեր բեռնող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիգթօրիան	10500	Ֆլօրիտեան	3500
Արմէնիան	10500	Էֆիլշիրն	3500
Գէլգրիան	10500	Բրրժէրն	3000
Լոնգագորիան	9000	Ալճէրեան	2500
Խիլատալֆիա	9000	Արգտիկան	3500
Գալիֆորնիան	8000	Ամէրիկան	2500
Յարէրիան	8000	Անատոլիացիան	2500
[illegible]	8000	Ալգոնքին	2500
[illegible]	8000	Լէսպիան	2000
[illegible]	3700	Մալթա	900
[illegible]	3700	[illegible]	800
[illegible]	3700	[illegible]	800
[illegible]	3500		

[illegible]

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ Մեծմէռ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Միջերկրականի ջիրեր բեռնող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ամասիա	3500	Թիպա	2500
Թամիէլս	3500	Մարէօթիս	2500
Մէնիսս	3500	Նէլլքիտ	2500
Անիէլքիս	3000	Բերտ	2250
Աղոր	3000	Օսերիս	2250
Անթէլիա	3000	Արգինքա	2000
[illegible]	2550	[illegible]	1500
[illegible]	2750	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և Ընկ. Ուիթօլ խան

ՃԷՑՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.

34 Ջէյմս Սթրիթ, Լիվերփուլ

ԼՕԳՈՒՄ ՇԱՔԱՐԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս Էսկի Զաբթիյէ ճատտէսի Թիւ 57

Ֆընտըգը, Ֆըստըգը, պաստէլի, սագըզը լօգումներ, սուճուգներ եւ շաքարեղէններ արհեստին կատարեալ պահանջումով կ'պատրաստուին այս վաճառատան մէջ։ Գաւառներէ շաքարեղէնի պէտք ունեցողներ եւ փափկաճաշակ անձինք ամէն կերպով գոհ պիտի մնան այս լօգումի գործարանը դիմելով։ Գիներն յոյժ դիւրամատչելի։

Տաքիրուն սկսելէն ի վեր, Ալամեան կ'վաճառէ նաև Գարագուլագի պաղ ջուր, լիմոնատ, և զանազան ընտիր օշարակներ։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿ.Ն ԿԵՆԱՑ ՎՐԱՅ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Ը'ՆԻՐՈՊԱ

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվար տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերանորոգուին, որով իր գրասենեակներն առժամապէս փոխադրուած են Նոտր-Տամ տը Վիգդուար փողոց Թ.42։

1898 Ցունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորեալ պահուած երաշխաւորութեան դրամագլուխ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Առաջնորդութիւն որ կ'ըսէ 4,545.160,943 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898 ին հնչուն գրամով վճարելի ամբողջ են 14,400,000 ֆր., 1897 էն 1,424.000 ֆր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000 է աւելի անդամ, որք Ընկերութեան կը կազմեն, որոց կ'պատկանի Ընկերութեան բոլոր շահերը. եթէ մասնակից էք, եւ կամ ստանալու չէք, խնդրեմ հետեւեալ է ձեզ համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուղղեցէք իրեն հասցէով որ պէտք է ապահովագրութեան վրայ որ հարկաւոր չորս երաշխաւորութիւն ունի։ Ներկայէս առաջնորդութեան վրայ, ի դէպ ճանապարհորդութեան ժամանակի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութեան ընդհ. Ժ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Ընդհ.-Գործակալ

Ա. ՔՈՒՀԱՃԵԱՆ

Վօյվօտա փողոց Վէթիալիս խան Ղալաթիա

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան 7 մէճտ. 6 ամս. $3^1/_2$. 3 ամս. 2 Մ. Կ. Պոլսոյ համար 3 ամս. 36 ղրշ։ Արտասահման 40 ֆր. 6ամս 20, 3ամս 10։ Թղթատարի ծախք մեր վրայ, բաց ի Բոսթ Լոքալէ։

Իւրմաց Թերթին կ'ստորագրէ մի միայն

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆ

Ան որ կ'ուղղուին ամէն գրութիւնք

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ և այլ [illegible]

ԱՐՔՕՆԱՏՐԷՐ ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ» ՕՐԱԹԵՐԹ

[illegible]

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կ'ծանուցանէ թէ' ի նպաստ Ազգային Հիւանդանոցիս հաստատեալ առանին դանձանակներէն անցեալ Փետրվար, Մարտ և Ապրիլ ամսոց մէջ բացուած 20 դանձանակաց հասոյթն $2668^3/_4$ ղրշ. եղած է ըստ հետեւեալ ցուցակի։—

Տեարք Միհրան Ճիվէլեկեան 790,75 ղրշ. Մանուկ Արզըեան 482,50, Սարգիս Կիւլպէնկեան որդիք 291, Ցարութիւն Էծաահարեան (2 անգամով) 200, Մարկոս Սարըեան ի Մէօլէօզ 165,25, Ցարութիւն փաշա Տատեան 124,50, Պրուսա բնակեալ Արապկիրու Գուշնա գիւղացիք 105,75, Սարգիս Ըզըլեան 85,50, Օննիկ Լարաճեան ի Պրուսա 82,25, Կարապետ բէյիգ ի Գում-գաբու 80, Գրիգոր Սէմէրճեան 70, Ցակոբ և Միսաք Բերէեան ի Պրուսա 51, Թորոս Սարըեան ի Մէօլէօզ 45, Ցովհաննէս Բահանայ Մերկերեան 24, Մհր. Սէրովբէ Կարտիկեան ի Պրուսա 23, Մատթէոս Կիւմիւշեան ի Պրուսա 15, Մ. Մանուկ Վարդանեան 12, Պօղոս Պասմաճեան ի Պրուսա 10,75, Սահակ Կիւմէզեան ի Պրուսա 10,50. Գումար 2668,75 ղրշ.։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՐՏ ԱՄՍՈՅ

Մի քանի մարդասէր անձինք՝ ձեռամբ Մըսթըր Ուիթալի 30 օսմանեան ոսկի 3240 ղրշ., Արեւելեան Բումէլիի երկաթուղւոյ ընկերութեան տարեկան նուէրն 10 Օսմ. ոսկի 1080, Բարեսէր ոմն 10 Օսմ. ոսկի 1080, Ամերիկայի Վուեսագէթ քաղաքն ընակեալ խօթն ազգայինք՝ իրենց պաշտպանութեան տակ առած մէկ որբին տարեկան թոշակը $5^1/_2$ Օսմ. ոսկի 594, խնդրոյ մը առթիւ՝ ձեռամբ Արամ Գարակէօզեանի 594. Տեարք Կարապետ Ա. Գօզաղեան Անդրիանուպոլսեցի 480, Միհրան Խանճեան՝ իր ննջեցելոց հոգւոյն 324, Տքդ. Խնդրեան Մարտ ամսական 216, Տկն. Ֆուլիկ Ճէվահիրճեան 120, Ցակոբ Սթամպօլլեան կեսարացի 108, Զափրազեան եղբարք Զարշամպացի՝ իրենց հանգուցեալ հօր հոգւոյն՝ ձեռամբ Մինաս Բէշէճեանի 108. Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Սրբազ.նի միջոցաւ Գուրտապէլէնի ազգայիններէն Մհր. Գաբրիէլ և Աստուածատուր Ֆըշըըեան 100, Մասլաճառ Ալեքօ 60, Կարապետ Սալօրեան 60, Բարեպաշտուհի Տկն. մը ըստ իր ուխտի 54. Բարթիկ Զալլըեան 40, Գրիգոր Բէհլիվանեան Թուլլաճի 20, Աւետիս Եղիաեան Տիվրիկցի 20, Սիմոն Նիրաքս Սիմոնեան 20, Սուլթան Աւետիսեան 5.

Գումար 8323 ղրշ.։

Տրապիզոնի վիճակին Էլէվիի ազգայիններէն հանգանակեալ և տեղւոյն Առաջն. Տեղապահ Խորէն Ծ. Վ. Պէհրիկեանի միջոցաւ ղրկուած 6 պարկ լուբիա (555 քաշ), Օրտուի ազգայիններէ հանգանակեալ ձեռամբ նոյն տեղացի Մարտիրոս Շիրինեանի 5 պարկ լուբիա (371 քաշ), Չարշամպայի ազգայիններէն Մհր. Համբարձում Թիլքիեան և որդիք 1 պարկ լուբիա (100 ք.), Հիւանդանոցիս միսն հայթայթող Խալայիլ և Շաքիր էֆ.ք 120 քաշ միս եւ մսի փոխադրութեան համար 1 սայլ, Տորտանէլի բարեսէր ազգայիններէ տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ միջոցաւ 2 պարկ ձաւար (162 քաշ), 2 պարկ բակլա (169 քաշ) և 1 պարկ սիսեռ (100 քաշ), Բազարու Մեծ Նոր գիւղի բարեսէր ազգայիններէ հանգանակեալ 287 քաշ ձիթապտուղ, 76 քաշ ձէթ, 56 քաշ ձաւար, 46 քաշ Բոզէան, Բազարու Միջագիւղի բարեսէր ազգայիններէ հանգանակեալ 126 քաշ ձիթապտուղ, 40 քաշ ձաւար, նոյն գիւղացի Ցակոբ Խաչատուր Ճամկէօզեան 126 քաշ ձիթապտուղ, նոյն գիւղացի Ցակոբ Ակօլեան 27 քաշ ձէթ, Չէնկիլէրի բարեսէր ազգայիններէ հանգանակեալ 130 քաշ ձիթապտուղ, 166 քաշ պուլկուր, Պրուսայի Պէնլի գիւղի բարեսէր ազգայիններէ հանգանակեալ 111 քաշ ձիթապտուղ, 28 քաշ ձէթ, Պրուսայի Սէօլէօզ գիւղի բարեսէր ազգայիններէ հանգանակեալ 126 քաշ ձիթապտուղ, 110 քաշ ձէթ, Եսայեան Խոսգուլեան ընկերութիւն 1 սնտուկ թէյ ($3^1/_2$ քաշ), Սամիկ Գ. Պարտիզպանեան 1200 պարկ սիկառի թուղթ, Մարտիկ Շիրինեան 975 պրակ սիկառի թուղթ, բարեսէր ոմն 30 չիչ գինի, Մ. Բըզըզ գլխագործ ի Բերա 12 չիչ հանքաջուր, Ցարութիւն Առաքելեան 1 քաշ խունկ, Տքդ. Նազարէթ Տաղաւարեան 1 օրինակ Մանրէաբանութիւն, 1 օր. Լէսպէ է ու ֆոլմանէ, 1 օր. Առտնին առողջաբանութիւն, 1 օր. Համառօտ բնական պատմութիւն Ա. հատոր, 1 օր. Բնական պատմութիւն Ա. հատոր, Օրիորդ Սօֆի Սեթեան 12 տուփ թուղթ թղթենակ որբանոցի սղալոց համար։

Սփրիչ արհեստաւորներէն հետեւեալ բարեսէր ազգայինք ըստ իւրեանց բարի սովորութեան մարտ ամսոյ մէջ եւ հինգ անգամ հիւանդանոց գալով անձնուիրաբար ածիլած են բոլոր պատսպարեալներն և որք են Գում գաբուէն Ուսթա պաշի Արթին և Բերուքէր Փիլիպոս Կարապետեան, Բարմաք գաբուէն Մհր. Ցակոբ Խըրըլըեան, Սամաթիոյ Ենիմահալլէէն Մհր. Համբար և Պետիկ։

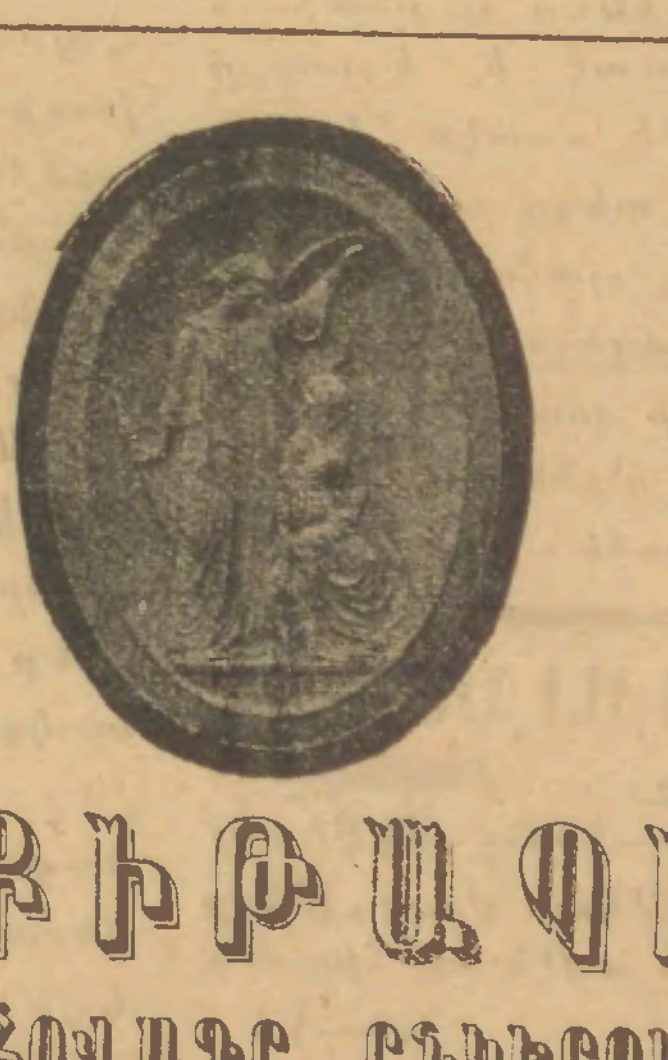
Տարեկան հանգանակութիւն

Ներկայ տարւոյ համար բացուած հանգանակութեան մասնակցած են Տեարք՝ Բ. Տ. և Մ. Մանուկեան եղբարք 1723 ղրշ., Այրի Տկն. Գ. Մըսըրեան և զաւակունք 648, Մ. և Ց. Ալըլըմճեան 432, Պետրոս Բիւչիւք Ցակոբեան 216, Ասատուր Համամճեան 216, Պօղոս Մանուէլեան 216, Բարեսէր ոմն 216, Աւետիսեան եղբարք 216, Բարսեղ Կիւլպէնկեան 103, Ցովհաննէս Սամանճեան 108, Մարգարեան և Գաբրիէլեան 108, Մինչեւ ապրիլ 30 հանգանակութեան գումարն է 12204։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր — Ատենապետ

Գ. Մ. Ալէքսանեան — Գաբրիէլ Կիւլպէնկեան

ԷՔԻԹԱԲԼ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ

Ֆրանսական ներկայացուցիչ, Բարիզ Իթալիական պողոտայ 41 Ե.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 339 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐՔ.

Աշխարհիս վրայ գտնուող ամբողջ կենաց ապահովագր. ընկերութեանց մէջ ԷՔԻԹԱԲԼ ամենէն աւելի յաւելուածական ապահովութեան գումար ունի.
ԷՔԻԹԱԲԼ ամենէն չատ տարեկան հասոյթը ունի.
ԷՔԻԹԱԲԼԻ տարեկան նոր գործառնութիւնք էն մեծ գումարը կ'ներկայացնեն.
[Այս ընկերութիւն, ինքն իր գլխուն, Ֆրանսայի ամբողջ ընկերութեանց գրեթէ ԿՐԱՊԱՏԻԿԸ գործ կ'ընէ։

Գործակատար ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Կ. Պոլիս, Պանքէ-Ճատտէ, Ամերիկեան խան Թիւ 20, 21 և 22

Ընկերութեան գրասենեակ՝

Լոնտոն, ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱ
Բարիզ, ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ